

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO MIASTA SZCZYTNA W OBRĘBIE
BOBROWNIKI ORAZ TERENÓW PRZYLEGŁYCH
W OBRĘBIE SZCZYTNA OBRĘB SZCZYTNA**

Opracowanie:
mgr inż. Sylwia Wróbel

Spis treści

1. Wstęp.....	3
1.1. Podstawy formalno – prawne opracowania prognozy	3
1.2. Cel i zakres prognozy	3
1.3. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy.....	4
1.4. Wykorzystane materiały	4
2. Ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz jego powiązania z innymi dokumentami	4
2.1. Obszar opracowania.....	4
2.2. Zawartość i główne cele projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.....	5
2.3. Powiązania projektu planu z innymi dokumentami	7
3. Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu	7
3.1. Budowa geologiczna	7
3.2. Surowce naturalne.....	8
3.3. Gleby	8
3.4. Warunki klimatyczne.....	9
3.5. Wody podziemne	9
3.6. Wody powierzchniowe.....	9
3.7. Roślinność	9
3.8. Zwierzęta	12
4. Analiza i ocena stanu środowiska przyrodniczego	12
4.1. Powietrze	12
4.2. Wody powierzchniowe.....	13
4.3. Wody podziemne.....	14
4.4. Hałas.....	14
4.5. Gleby	15
4.6. Promieniowanie elektromagnetyczne.....	15
4.7. Potencjalne zmiany w środowisku w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu	15
5. Analiza stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	16
6. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu ze szczególnym uwzględnieniem obszarów objętych ochroną prawną.....	16
6.1. Położenie na tle systemu ochrony przyrody w Mieście i Gminie Szczytina.....	16
6.2. Prawne formy ochrony przyrody.....	16
6.2.1 Park Narodowy Gór Stołowych.....	16
6.2.2. Obszary Natura 2000.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
6.2.2. Obszaru Chronionego Krajobrazu Góry Bystrzyckie i Orlickie.....	16
6.3. Inne elementy środowiska podlegające ochronie	17
6.4. Zagrożenia obszarów o dużych walorach przyrodniczych ze szczególnym uwzględnieniem obszarów Natura 2000 ..	17
7. Potencjalny wpływ realizacji ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko.....	20
7.1. Różnorodność biologiczna	20
7.2. Rośliny i zwierzęta	21
7.3. Wody powierzchniowe i podziemne	22
7.4. Krajobraz	23
7.5. Jakość powietrza, klimat akustyczny.....	23
7.6. Zabytki, krajobraz kulturowy	24
7.7. Obszary chronione	25
7.8. Oddziaływanie ustaleń planu na zdrowie i warunki życia ludzi	25
7.9. Oddziaływanie ustaleń planu na otoczenie i oddziaływania skumulowane	26
7.10. Oddziaływanie ustaleń planu na klimat	26
8. Charakterystyka rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu.....	29
8.1. Rozwiązanie funkcjonalno- przestrzenne.....	29
8.2. Rozwiązania uwzględniające uwarunkowania ochrony środowiska	29
8.3. Rozwiązania uwzględniające ochronę dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej	32
8.4. Rozwiązania uwzględniające ochronę bioróżnorodności.....	32
8.5. Rozwiązania uwzględniające ochronę krajobrazu	33
9. Charakterystyka rozwiązań alternatywnych zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonywania oceny prowadzącej do tego wyboru, w tym także wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy	33
10. Informacje o przewidywanych metodach analizy realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania	33
11. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	34
12. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	34

1. Wstęp

1.1. Podstawy formalno – prawne opracowania prognozy

Organ opracowujący projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest zobowiązany do sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko zgodnie z art. 46 i art. 51 *Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. 2014 poz. 1112 ze zm.). Podstawę formalną opracowania stanowi natomiast uchwała Nr LIV/323/23 z dnia 23 lutego 2023 roku w sprawie przystąpienia do opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Szczytna w obrębie Bobrowniki oraz terenów przyległych w obrębie Szczytna.

Do najważniejszych aktów prawnych wykorzystanych podczas sporządzania prognozy należą:

- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. z 2026 poz. 13 ze zm.);
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 960, ze zm.);
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1292 ze zm.);
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. z 2023, poz. 1587 ze zm.);
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 647);
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 ze zm.);
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 82);
- Ustawa z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. 2024 r poz. 1112 ze zm);
- Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 2187);
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze (t.j. Dz.U. z 2026 r. poz. 69).
- Rozporządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 sierpnia 1992 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej (Dz.U. z 1992 r. Nr 67, poz. 337);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz.U. z 2014r. poz. 112 ze zm.);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz.U. z 2014 r. poz. 1713 ze zm.)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2022 r. poz. 2380);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz.U. z 2014 r. poz. 1406);
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U z 2019 r. poz. 1839 ze zm.).

1.2. Cel i zakres prognozy

Niniejsze opracowanie stanowi prognozę oddziaływania na środowisko projektu opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Szczytna, w obrębie Bobrowniki oraz terenów przyległych w obrębie Szczytna.

Podstawowym celem prognozy jest ustalenie, czy zapisy projektu planu nie naruszają zasad prawidłowego funkcjonowania środowiska przyrodniczego. Ważne jest, by względy ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju były rozważane na równi z innymi celami i interesami (gospodarczymi i społecznymi). Prognoza ma również ułatwić identyfikację możliwych do określenia skutków środowiskowych spowodowanych realizacją postanowień ocenianego dokumentu oraz

ocenić, czy przyjęte rozwiązania ochronne w dostateczny sposób zabezpieczają przed powstawaniem konfliktów i zagrożeń w środowisku.

Zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko został uzgodniony na podstawie art. 53 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z właściwymi organami o których mowa w art. 57 i 58 ww. ustawy.

1.3. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy

Prognozę opracowano na podstawie analizy projektu planu, założeń ochrony środowiska, informacji o projektowanych inwestycjach oraz materiałów archiwalnych dotyczących charakterystyki i stanu środowiska przyrodniczego. Rozpoznanie aktualnego stanu środowiska i jego zagrożeń wynikających z realizacji miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego uzupełniono na podstawie wizji terenowej.

W prognozie oceniono możliwy wpływ na środowisko przyrodnicze skutków realizacji zapisów projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla poszczególnych jednostek urbanistycznych i wydzielono te jednostki, na których mogą wystąpić istotne oddziaływania. Ustalono charakter tych oddziaływań na poszczególne składniki środowiska uwzględniając intensywność powodowanych przez nie przekształceń, czas ich trwania oraz ich zasięg przestrzenny. Zasadniczą część prognozy wykonano w ujęciu tabelarycznym, co pozwala przedstawić oddziaływanie przewidywanego sposobu zagospodarowania wybranych jednostek urbanistycznych na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego.

1.4. Wykorzystane materiały

Do podstawowych materiałów źródłowych wykorzystanych przy sporządzaniu prognozy należą:

- Inwentaryzacja przyrodnicza województwa dolnośląskiego, gmina Szczytna, Fulica - Jankowski Wojciech, Wrocław 2002r.,
- Opracowanie ekofizjograficzne na potrzeby studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Szczytna, Regioplan, Wrocław 2003r.,
- Opracowanie ekofizjograficzne na potrzeby studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miasta Szczytna, Regioplan, Wrocław 2002r.,
- Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu Kłodzkiego na lata 2004 – 2015
- Program ochrony środowiska dla miasta i gminy Szczytna, Szczytna 2004r.,
- Projekt rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Parku Narodowego Gór stołowych z uwzględnieniem zakresu planu ochrony dla obszarów Natura 2000 PLH020004 i PLB020006 Góry Stołowe, Warszawa 2013r.,
- Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami Województwa Dolnośląskiego 2012
- Wojewódzki Program Ochrony Środowiska Województwa Dolnośląskiego na lata 2008-2011 z uwzględnieniem lat 2012 – 2015.

2. Ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz jego powiązania z innymi dokumentami

2.1. Obszar opracowania

Obszar opracowania stanowi część miasta Szczytna obejmujący obręb Bobrowniki oraz tereny przyległe w obrębie Szczytna.

Administracyjnie miasta Szczytna położona jest w województwie dolnośląskim, powiecie kłodzkim. Gmina jest jedną z większych terytorialnie w swoim powiecie. Należy do typowych gmin miejsko-wiejskich z wyraźnie wykształconym i zdecydowanie dominującym ośrodkiem miejskim. Gmina liczy 8 miejscowości, zgromadzonych w 7 sołectwach oraz miasto Szczytna.

Gmina od wschodu graniczy z gminą Polanica Zdrój, gminą wiejską Kłodzko oraz z gminą Bystrzyca Kłodzka, od południa niewielki odcinek gminy stanowi również granicę z Republiką Czeską, od zachodu z gminami Duszniki Zdrój, Lewin Kłodzki i na bardzo niewielkim odcinku z gminą Kudowa Zdrój w okolicach Łężyc. Północną granicę stanowi granica z gminą Radków.

Obszar opracowania nie graniczy z terenami gmin sąsiednich.

2.2. Zawartość i główne cele projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego określa lokalne warunki, zasady i standardy kształtowania zabudowy i urządzania terenu, zasady rozwoju i funkcjonowania układu komunikacyjnego, rozwoju infrastruktury technicznej oraz szczególne zasady zagospodarowania, wynikające z potrzeby ochrony środowiska przyrodniczego.

Kształtowanie zabudowy winno uwzględniać istniejące walory krajobrazowe. Ponadto działalność przedsięwzięć lokalizowanych na przedmiotowym obszarze nie może powodować ponadnormatywnego obciążenia środowiska naturalnego poza granicami działki, do której inwestor posiada tytuł prawny.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ma cele regulacyjne, uzupełnia istniejący układ zabudowy o nowe tereny zabudowy mieszkaniowo – usługowej i usług turystyki, w zwartym układzie zabudowy jako kontynuacja istniejącej zabudowy.

Charakterystykę funkcji jednostek urbanistycznych i elementów obsługi komunikacyjnej wydzielonych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przedstawiono w poniższej tabeli:

Tabela 1 Charakterystyka funkcji jednostek urbanistycznych wydzielonych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

Symbol wg rysunku planu	Przeznaczenie terenu
od 1MN-ML do 21MN-ML	1) przeznaczenie podstawowe - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub teren zabudowy letniskowej lub rekreacji indywidualnej; 2) przeznaczenie uzupełniające: <ul style="list-style-type: none"> a) tereny usług handlu detalicznego, b) tereny usług turystyki, c) tereny usług gastronomii, d) tereny usług zdrowia i pomocy społecznej, e) tereny usług kultury i rozrywki, f) tereny usług biurowych i administracji, a) tereny zieleni urządzonej, b) tereny infrastruktury technicznej;
od 1RZM do 3RZM	1) przeznaczenie podstawowe - tereny zabudowy zarodowej; 2) przeznaczenie uzupełniające: <ul style="list-style-type: none"> a) tereny usług nieuciążliwych, b) tereny zieleni urządzonej, c) tereny infrastruktury technicznej; 3) dopuszcza się adaptacje istniejących budynków mieszkalnych i gospodarczych na cele zabudowy mieszkaniowej oraz usług towarzyszących, zgodnie z obowiązującymi przepisami szczególnymi
1RNL-RZM do 13RNL-RZM	1) przeznaczenie podstawowe - tereny łąk i pastwisk lub zabudowy zagrodowej; 2) przeznaczenie uzupełniające: <ul style="list-style-type: none"> a) tereny zieleni urządzonej, b) tereny infrastruktury technicznej;
1RNR-RNL-RZM do 4RNR-RNL-RZM	1) przeznaczenie podstawowe - tereny łąk i pastwisk lub zabudowy zagrodowej; 2) przeznaczenie uzupełniające: <ul style="list-style-type: none"> a) tereny zieleni urządzonej,

	b) tereny infrastruktury technicznej;
od 1UT do 5UT	1) przeznaczenie podstawowe - tereny usług turystyki; 2) przeznaczenie uzupełniające: <ul style="list-style-type: none"> a) tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, b) tereny zabudowy letniskowej lub rekreacji indywidualnej, c) tereny usług handlu detalicznego, d) tereny usług gastronomii, e) tereny usług zdrowia i pomocy społecznej, f) tereny usług kultury i rozrywki, g) tereny usług biurowych i administracji, c) tereny zieleni urządzonej, d) tereny infrastruktury technicznej;
1UT-IW	1) przeznaczenie podstawowe - tereny usług turystyki lub wodociągów; 2) przeznaczenie uzupełniające: <ul style="list-style-type: none"> a) tereny usług handlu detalicznego, b) tereny usług gastronomii, c) tereny usług kultury i rozrywki, e) tereny zieleni urządzonej, f) tereny infrastruktury technicznej;
od 1MN-ML-UT do 4MN-ML-UT	1) przeznaczenie podstawowe - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub teren zabudowy letniskowej lub rekreacji indywidualnej lub usług turystyki; 2) przeznaczenie uzupełniające: <ul style="list-style-type: none"> a) tereny usług handlu detalicznego, b) tereny usług gastronomii, c) tereny usług zdrowia i pomocy społecznej, d) tereny usług kultury i rozrywki, e) tereny usług biurowych i administracji, g) tereny zieleni urządzonej, h) tereny infrastruktury technicznej;
1IW	1) przeznaczenie podstawowe: tereny wodociągów; 2) przeznaczenie uzupełniające: zieleni urządzonej;
1RNL do 8RNL	1) przeznaczenie podstawowe – tereny łąk i pastwisk; 2) dopuszcza się prowadzenie sieci napowietrznej i podziemnej infrastruktury technicznej oraz dróg gospodarczych ruchu rolniczego, zgodnie z obowiązującymi przepisami szczególnymi, wysokość obiektów związanych z infrastrukturą techniczną nie może przekroczyć 16 m., 3) ustala się zakaz lokalizowania zabudowy, za wyjątkiem obiektów związanych z dopuszczoną infrastrukturą techniczną, zgodnie z przepisami odrębnymi;
od 1L do 11L	1) przeznaczenie podstawowe – tereny lasu; 2) ustala się zakaz zabudowy, za wyjątkiem obiektów i urządzeń związanych z gospodarką leśną oraz istniejącymi sieciami infrastruktury technicznej;

	3) gospodarkę leśną należy prowadzić zgodnie z wymogami ochrony środowiska oraz w oparciu o plany urządzania lasów;
od 1KDD do 4KDD	przeznaczenie podstawowe: teren drogi dojazdowej,
od 1KR do 16KR	przeznaczenie podstawowe: teren drogi dojazdowej,
od 1WS do 9WC	przeznaczenie podstawowe – tereny wód powierzchniowych śródlądowych

2.3. Powiązania projektu planu z innymi dokumentami

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego uwzględnia przede wszystkim zapisy obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Szczytna oraz opracowania ekofizjograficznego sporządzonego dla gminy. Dokumenty te uwzględniają między innymi ustalenia Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego wraz z prognozą oddziaływania na środowiska – uchwalonego przez Sejmik Województwa Dolnośląskiego. W projekcie planu uwzględniono również inne dokumenty z zakresu rozwoju przestrzennego, czy ochrony środowiska przyrodniczego odnoszące się do terenów będących przedmiotem opracowania, w tym aktualny program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Szczytna, aktualny plan gospodarki odpadami czy strategię rozwoju gminy.

Gmina Szczytna cechuje się wyjątkowo cennymi walorami przyrodniczo-krajobrazowymi, które w znacznej części powierzchni gminy zostały objęte obszarowymi formami ochrony. Obszary te zostały powołane na mocy rozporządzeń i zarządzeń, stanowiącymi akty prawa miejscowego:

- projekt rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Parku Narodowego Gór Stołowych z uwzględnieniem zakresu planu ochrony dla obszarów Natura 2000 PLH020004 1 PLB020006 Góry Stołowe (część terenu gminy zlokalizowana jest w granicach Parku Narodowego Gór Stołowych i jego otulin),
- Rozporządzenie Wojewody Dolnośląskiego z dnia 9 lipca 2003 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody "Torfowisko pod Zieleńcem" (Dz. Urz. Woj. Dom. Nr 108, poz. 2009), część obszaru gminy znajduje się w granicach rezerwatu,
- Rozporządzenie Wojewody Dolnośląskiego Nr 4 z dnia 20 lutego 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Góry Bystrzyckie i Orlickie (Dz. Urz. Woj. Dom. Nr 53, poz. 715 oraz Nr 303, poz. 3490),
- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 1 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Grodczyn i Homole koło Dusznik PLH020039,
- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 29 listopada 2013r w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Piekielna Dolina koło Polanicy PLH020010,
- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 9 maja 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dzika Orlica PLH020061.

Dokumenty te zawierają ustalenia określające wskazania w zakresie ograniczeń i zakazów w kontekście planowanego zagospodarowania w granicach obszarów chronionych, wymagających uwzględnienia w dokumentach strategicznych.

Z wymienionych powyżej terenów objętych ochroną część obszaru opracowania planu znajduje w obszarze:

Obszar Chronionego Krajobrazu Góry Bystrzyckie i Orlickie.

3. Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

3.1. Budowa geologiczna

Szczegółowa budowa geologiczna obszaru gminy przedstawiona jest na arkuszach Szczegółowej Mapy Geologicznej Sudetów w skali 1 :25 000 wydanej przez Państwowy Instytut Geologiczny.

Arkusze: Wambierzyce, Duszniki Zdrój, Polanica Zdrój, Szalejów Górny, Lewin Kłodzki, Mostownice, Jeleniów. Obszar gminy Szczytna położony jest w Sudetach w obrębie kilku jednostek geologicznych:

- metamorfiku Gór Bystrzyckich i Orlickich,
- depresji śródsudeckiej
- oraz rowu górnej Nisy.

Południowa część gminy leży w obrębie północnej części metamorfiku Gór Bystrzyckich i Orlickich, który budują dwie główne serie skalne:

- serie suprakrustalna zbudowana z łupków łyszczykowych z wkładkami marmurów, kwarcytów, erlanów i amfibolitów oraz paragnejsów; wiek tej serii określa się na górny proterozoik-starszy paleozoik,
- serie infrakrustalna złożona z granitognejsów, występujących w różnych odmianach teksturalnych, najczęściej występują granitognejsy laminowo-oczkowe, pręcikowe i odmiany niewykazujące tekstur kierunkowych, wiek serii określony jest na przełom starszy paleozoik.

Na seriach metamorficznych miejscami zalega osadowa pokrywa górnokredowa. Górny cenoman o zmiennej miąższości od 10 do 40 m reprezentowany jest przez utwory sekwencji transgresywnej. Są to zlepieńce podstawowe, piaskowce glaukonitowe, mułowce, wapniste mułowce. W stropowej części tej sekwencji spotyka się liczne skamieniałości małży gruboskorupowych. Piaskowce zaliczane do górnego cenomanu tworzą często kilkumetrowej miąższości, zwarte ławice o regularnej, prostopadłościennych bloczności. W związku z tym często określa się je jako dolne piaskowce ciosowe.

3.2. Surowce naturalne

Surowce skalne rejonu Miasta i Gminy Szczytna są związane z piaskowcowymi i marglistymi formacjami Gór Stołowych. Piaskowce ciosowe są jedynymi skałami obecnie eksploatowane na tym terenie. Były one od dawna znane i wydobywane w licznych, niewielkich łomach m.in. w okolicach Łężna i Łężyc, głównie na potrzeby lokalne. Piaskowce te charakteryzują się białą lub jasnożółtą barwą i dobrymi właściwościami mechanicznymi. Są to piaskowce kwarcowe o zawartości ziaren kwarcowych do 95%. Obecnie skały te eksploatowane są jedynie w rejonie Radkowa i Szczytnej.

Cennym bogactwem naturalnym są również wody mineralne. Są to głównie szczawy, charakteryzujące się na ogół niewielką mineralizacją (0,9-2,5 g/l), zawartością CO₂ w granicach 1,0-2,4 g/l i temperaturą od 8,5 do 18°C. Wody te związane są z piaskowcami górnokredowymi i występują przede wszystkim w rejonie Polanicy, gdzie znajdują się ich ujęcia o największej wydajności.

W granicach opracowania planu występuje udokumentowane złożo kruszywa naturalnego Szczytna Śląska.

3.3. Gleby

Najwyższe klasy bonitacyjne gleb (I-IV) podlegające ochronie stanowią 56,4% wszystkich użytków rolnych w mieście i gminie Szczytna. Ewidencja gleb wykazuje występowanie na terenie gminy 2 ha gruntów o I klasie bonitacyjnej, 412 ha gleb w III klasie bonitacyjnej i 1 932 ha gleb klasy IV.

Na obszarze objętym projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dominują gleby brunatne właściwe i brunatne kwaśne.

W terenie górzystym dominują gleby inicjalne, skaliste, zazwyczaj o charakterze rumoszu i zwietrzliny na zboczach. Najwyższe części Gór Stołowych oraz Gór Bystrzyckich pokrywają gleby brunatnoziemne i rankery. Na obszarach niżej położonych w obniżeniach (Obniżenie Dusznickie) przeważają gleby pylaste i gliniaste z niewielkim udziałem gleb piaszczystych w części północnej gminy i na południe od miasta Szczytna.

Na spłaszczeniu Gór Bystrzyckich, w rejonie Dusznik Zdroju występują gleby torfowe związane z „Torfowiskiem pod Zieleńcem”. Mady rzeczne występują na obszarze zbiegu dolin Bystrzycy Dusznickiej, Kamiennego Potoku i Czarnej Wody, w rejonie miasta Szczytna.

Na terenie gminy Szczytna gleby są średnio bądź silnie narażone na erozję.

Rolnicza przydatność gleb - na terenie gminy dominują gleby kompleksu zbożowego górskiego, a w mniejszej ilości, głównie w zachodniej części, występują gleby kompleksu owsiano-ziemniaczanego.

Większość gleb ma odczyn kwaśny lub bardzo kwaśny. Obciążenie powierzchniowe wolnymi jonami wodorowymi wnoszonymi przez opady na terenie gminy Szczytna wynosi średnio 0,14-0,40 kg/ha/rok.

W granicach obszaru opracowania nie występują gleby wysokich klas.

3.4. Warunki klimatyczne

Klimat rozpatrywanego terenu podobnie jak całej Polski jest przejściowy, kontynentalno – morski, kształtowany na przemian przez masy powietrza napływające z Oceanu Atlantyckiego lub wschodniej Europy i Azji. Miasto i Gmina Szczytna leży w sudeckim regionie klimatycznym charakteryzującym się przewagą wpływów oceanicznych.

Średnia temperatura roczna wynosi 6-7° C, średnia temperatura stycznia – 3° C, lipca 13-14° C, opad roczny 900 mm. Średnia maksymalna grubość pokrywy śnieżnej 20-40 cm, występuje średnio 80 dni z pokrywą śnieżną, która zanika zazwyczaj między 20 a 30 IV.

Przeważają wiatry z kierunku południowego.

Do najważniejszych cech klimatu na omawianym terenie należy piętrowy układ stref termicznych i opadowych oraz znaczne zróżnicowanie atmosferycznych uwarunkowań lokalnych. Związane jest to ze stosunkowo dużymi różnicami wysokości i bogatą morfologią.

3.5. Wody podziemne

Pod względem hydrogeologicznym gmina reprezentowana jest przede wszystkim przez wody piętra kredowego Gór Stołowych o dużych zasobach. Podobne lecz mniejsze złoża kredowych wód podziemnych występują na północnym obrzeżeniu Gór Bystrzyckich, gdzie istnieją ujęcia komunalne zaopatrujące część mieszkańców Szczytnej i Polanicy Zdroju. Wody podziemne należą do obszaru najwyższej ochrony (ONO).

W obszarze opracowania miejscowego planu znajduje się obszar Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 341 "Niecka wewnątrznosudecka Kudowa Zdrój – Bystrzyca Kłodzka" wyznaczonego wg „Mapy Głównych Zbiorników Wód Podziemnych – GZWP wymagających szczególnej ochrony” (red. A. S. Kleczkowski, 1990, AGH Kraków) gromadzącego wody w kredowych utworach szczelinowo – porowych. Zbiornik ten obejmuje w głównej mierze piaskowce kredowe, a także podścielające je piaskowce dolnotriasowe i permskie oraz strefowo szczelinowe wulkaniczne skały permskie. Średnia głębokość zbiornika wynosi 80 – 150 m, natomiast jego zasoby wynoszą 50 tys. m³/d.

W granicach opracowania znajduje się część udokumentowanego złoża wód leczniczych Duszniki Zdrój oraz ustanowiony teren i obszar górniczy wód leczniczych Duszniki – Zdrój.

3.6. Wody powierzchniowe

Cały obszar miasta i gminy Szczytna należy do zlewni chronionych: zlewni Nysy Kłodzkiej i zlewni rzeki Łaby.

Wododział tych zlewni przebiega w rejonie „Torfowiska pod Zieleńcem”. Do zlewni Łaby należy południowa, zalesiona część Gór Bystrzyckich w rejonie „Torfowiska pod Zieleńcem” i „Czarnego Bagna”. Obszar ten odwadniany jest przez rzekę Orlicę, która na terenie Republiki Czeskiej uchodzi do Łaby. Pozostała część terenu jest odwadniana przez lewobrzeżne dopływy Nysy Kłodzkiej: Bystrzycę Dusznicką w części północnej i Bystrzycę w części południowej. Główną osią hydrograficzną terenu jest Bystrzyca Dusznicka. Jej prawobrzeżnymi dopływami są potoki Kliniak, Szklarska Woda, Księży Potok i Rogoziniec wypływające z Gór Bystrzyckich. Góry Stołowe i Wzgórza Lewińskie są na tym terenie odwadniane przez lewobrzeżne dopływy Bystrzycy Dusznickiej: Bramecką Wodę, Złotowski Potok, Kamienny Potok wraz z dopływem Czerwona Woda i potok Cicha z Toczkiem. O ile stan czystości Bystrzycy Dusznickiej (szczególnie stan sanitarny) pozostawia wiele do życzenia, to jej dopływy są z reguły stosunkowo czyste i stanowią środowisko życia licznej populacji pstrąga potokowego.

Do charakterystycznych cech regionu należy występowanie dużej ilości wód powierzchniowych w postaci zabagnień, podmokłości i obszarów torfowych. Do największych tego typu obszarów należy Małe Torfowisko Batorowskie oraz objęte ochroną rezerwatową, unikatowa w skali regionu Torfowisko pod Zieleńcem (rezerwaty „Topielisko” i „Czarne Bagno”), usytuowane na wierzchołku Gór Bystrzyckich, na granicy zlewisz Morza Bałtyckiego i Północnego. Reprezentuje ono górski typ torfowiska wysokiego.

W granicach opracowania planu przebiega Kamienny Potok i Bystrzyca Dusznicka.

3.7. Roślinność

Obszar gminy Szczytna jest wyjątkowo różnorodny pod względem siedliskowym i bogactwem gatunkowym. Najcenniejsze tereny przyrodniczo cenne zostały objęte różnorodnymi formami ochrony przyrody. Północna część gminy znajduje się w granicach Parku Narodowego Gór Stołowych. Park Narodowy obejmuje północną część obszaru opracowania planu.

Aktualny obraz roślinności PN Gór Stołowych ukształtowały nie tylko zróżnicowane warunki siedliskowe. Podobnie jak w całych Sudetach została ona przeobrażona przez wieloletnią działalność człowieka. Spowodował on wylesienie, szczególnie niżej położonych obszarów, zmiany stosunków wodnych, oraz przebudowę naturalnych drzewostanów na skutek preferującej świerka intensywnej gospodarki leśnej. Lasy zajmują 89 % całkowitej jego powierzchni, natomiast lesistość w skali całej gminy Szczytna to 62,7% (stan na grudzień 2012r, dane GUS we Wrocławiu0). Są to przede wszystkim sztucznie wprowadzone świerczyny. Park Narodowy prawie w całości leży w piętrze regła dolnego, ale zbiorowiska z udziałem świerka i jodły, zbliżone do naturalnych borów dolnoreglowych występują Tobolewskiego sprzed przeszło 40 lat podano listę 214 taksonów, w tym podgatunki sporadycznie. Drzewostany świerkowe na piaskowcach w partii wierzchowinowej wykazują zły stan zdrowotny, a na całym obszarze Parku, jako monokultury są bardzo podatne na niekorzystne wpływy wielu czynników abiotycznych i biotycznych. Dolnoreglowe lasy liściaste pochodzące z naturalnych odnowień zachowały się tylko w niewielkich fragmentach w trudno dostępnym terenie. Na bogatych siedliskach reprezentują je żyzne buczyny sudeckie, na uboższych buczyny "kwaśne", a w głębokich, ocienionych dolinach potoków jaworzyny z miesięcznicą trwałą. Najslabiej reprezentowane są w Górach Stołowych lasy łęgowe.. Ważny składnik flory Gór Stołowych stanowi pionierska roślinność naskalna z licznymi gatunkami mchów (ponad 270 gatunków w Parku), porostów (60 gat. chronionych) i wątrobowców. Wśród niej szczególnie interesujące są fitocenozy na odkrywkach margli z udziałem kalcyfilych roślin zarodnikowych i skalnicy zwodniczej występującej tu na jedynym znanym w Polsce stanowisku. Różnorodne zbiorowiska trawiaste zajmują powierzchnię ok. 300 ha obszaru Parku Narodowego. Wyróżniają się wśród nich bogate florystycznie łąki bagienne z obfitymi populacjami niektórych roślin chronionych. Szczególny aspekt tym fitocenoze nadaje w maju pełnik europejski - lokalnie nazywany "kłodzką różą" i uważany za symbol regionu. Wśród łąk kośnych i pastwisk na siedliskach umiarkowanie wilgotnych spotyka na ubogich glebach murawy bliźniczkowe, a w miejscach suchych i nasłonecznionych niewielkie płaty roślinności kserotermicznej. Ogółem świat roślin naczyniowych Parku liczy ok. 650 gatunków. Wśród nich całkowitą ochroną polskiego prawa objętych jest 28 gatunków, 11 to rośliny z listy roślin zagrożonych w Polsce lub znajdujące się w Polskiej Czerwonej Księdze Roślin, a 9 podlega ochronie częściowej. Ponadto 16 innych występujących tu gatunków roślin naczyniowych uznano za lokalnie cenne tj. zagrożone wyginięciem lub rzadkie w Sudetach i na Dolnym Śląsku.

Dolnoreglowe lasy liściaste - pochodzące z naturalnych odnowień zachowały się tylko w niewielkich fragmentach trudno dostępnego terenu. Na bogatych siedliskach reprezentują je żyzne buczyny sudeckie. W ich runie występują liczne gatunki geofitów - (roślin zimujących w postaci podziemnych kłączy, cebul i bulw) obficie zakwitających na wiosnę, jeszcze przed rozwojem liści buka. Na bogatych siedliskach ocienionych zboczy głębokich dolin potoków, o stałym dopływie rumoszu skalnego, zachowały się jaworzyny górskie. Są one jednymi z najbardziej wartościowych zbiorowisk roślinnych Parku. W drzewostanach tych przeważnie wiekowych lasów, dominują **jawor i buk** oraz **wiąz górski**. Generalnie we florze opisywanych lasów liściastych spory udział mają gatunki górskie. Należą do nich między innymi oprócz już wymienionego żywca dziewięciolistkowego, śnieżycy wiosennej czy miesięcznicy trwałej takie rośliny jak: **przenęt purpurowy, starzec Fuchsa, liczydło górskie, przetacznik górski, paprotnik kolczysty**. Specyficzny mikroklimat dolin potoków i ocienionych stoków pozwala tu także bytować gatunkom subalpejskim, których przedstawicielami mogą być **jaskier platanolistny i modrzyk górski**. Z roślin podlegających ochronie całkowitej, występujących w lasach liściastych Parku, oprócz już wyżej wspomnianej śnieżycy wiosennej i lilii złotogłów należy wymienić **wawrzynka wilczelyko, bluszcz pospolity, parzydło leśne, barwinka pospolitego**, oraz storczyki: **kruszczyka szerokolistnego i bezzieleniowego - gnieźnika leśnego**. Częściowej ochronie poddane są zaś: **kalina koralowa, kopytnik pospolity, paprotka zwyczajna, marzanka wonna** i bardzo rzadka w Parku **konwalia majowa**. Z listy roślin zagrożonych w Polsce wyginięciem dość często na wilgotnych przydrożach występuje tu **storczyk Fuchsa**, a w dolinach potoków związanych z lasami liściastymi Parku rzadko znaleźć można posiadającego największe kwiaty spośród dziko rosnących dzwonków - **dzwonka szerokolistnego**.

Lasy iglaste

Wśród gatunków iglastych w lasach PNGS dominującym gatunkiem jest świerk. Wprowadzone sztucznie przez człowieka świerczyny, wyhodowane zwykle z odmian nie przystosowanych do miejscowych warunków, padają nierzadko ofiarą czynników naturalnych. Duże uszkodzenia świerków są często również wynikiem działania obfitych opadów mokrego, ciężkiego śniegu. Masowe pojawy kornika drukarza miały miejsce już w pierwszych latach istnienia Parku. Dlatego na całym terenie Parku, z wyjątkiem obszarów ochrony ścisłej, prowadzi się stałą kontrolę lasów świerkowych w celu ograniczenia rozwoju populacji kornika drukarza, poprzez wyszukiwanie, usuwanie i bezwzględne korowanie drzew "trocinkowych" tj. zainfekowanych przez tego owada. Na wylesionych obszarach, powstałych w wyniku działania kornika sadi się gatunki zgodne z warunkami siedliska tj. buka, jodłę,

jawor i jesion. Przebudowa drzewostanów w kierunku przywrócenia im naturalnego charakteru jest jednym z podstawowych zadań Parku. Roślinność antropogenicznych lasów świerkowych jest bardzo uboga. Są one przeważnie jednopiętrowe, bez wykształconego podszytu. W runie obok **borówki czarnej** i **borówki bruszniczy** występują najczęściej dwa gatunki traw **śmiałek pogięty** i **trzcinnik owłosiony** oraz biało kwitnący wiosną **szczawik zajęczy**. Rzadziej w prześwietlonych partiach spotkać można **siódmaczkę leśnego**, a na trawiastych, świetlistych przydrożach i wyrębach **naparstnicę purpurową**. Na specjalną uwagę wśród zbiorowisk lasów iglastych zasługują wykształcone fragmentarycznie na siedliskach skalnych bory sosnowe, z udziałem **świerka** i **brzozy**.

Zbiorowiska łąkowe

Do powstania zbiorowisk łąkowych przyczynił się rozwój gospodarki pastwiskowej i rolnictwa. Różnorodne zbiorowiska trawiaste zajmują na terenie Parku Narodowego Gór Stołowych powierzchnię ponad 300 ha. Na wierzcholinie środkowego poziomu zrównania gór często są to właśnie ubogie gatunkowo zbiorowiska porolne i zubożałe pastwiska. Niektóre z nich charakteryzują się dominacją trawy **mietlicy pospolitej** inne **kłosówki miękkiej**, a jeszcze inne, najbardziej wilgotne, **śmiałka darniowego**. Wyróżnić tu też można zwykle niewielkie płaty, na których przeważa subalpejski gatunek - **ostrożeń różnolistny**. Gatunek ten zakwita latem wytwarzając koszyczki ciemnopurpurowych kwiatów wielkości do 5 cm średnicy. Jego liście, białe kutnerowate od spodu, wykazują, dużą zmienność kształtu. Na łąkach powstałych na gruntach porolnych rzadko występuje chroniony **mieczyk dachówkowaty** i subalpejski gatunek o dużych szerokojałowatych liściach - **szczaw alpejski**. W wytworzonych na ubogich glebach murawach bliźniczkowych (nazwa pochodzi od występującej tu bliźniaczki psiej trawki) spotkać można, już niestety dość rzadko, **arnikę górską**. Wśród łąk w Górach Stołowych za pół naturalne i najmniej zdegradowane uważane są bogate w gatunki łąki bagienne z obfitymi populacjami niektórych roślin chronionych. Szczególny aspekt nadaje im w maju **pełnik europejski** - lokalnie nazywany "kłodzką różą" i uważany za symbol regionu. Pełnikowi towarzyszy często **ciemniżyca zielona** oraz storczyki ze **storczykiem szerokolistnym**. Jesienią mokre łąki pokrywają się przypominającymi krokusy kwiatami **zimowita jesiennego**. Najbogatsze w gatunki zbiorowiska rozwinięte na żyznych, nieco mniej wilgotnych glebach określone są jako sudecka łąka storczykowa. Oprócz wspomnianych powyżej roślin chronionych występujących na łąkach pełnikowych rosną tu także storczyki jak: **listera jajowata**, **gółka długoostrogowa**, **storczyk męski** i stwierdzona w Górach Stołowych po wojnie na jedynym w Sudetach stanowisku **storczyca kulista**. Z innych podlegających ochronie roślin występuje tu: **orlik pospolity**, **zerwa kulista**, **goryczuszka orzęsiona**, **goryczuszka czeska** i **goryczuszka wczesna**. Zbiorowiska łąki storczykowej należą do najcenniejszych na całym terenie Parku. Wśród gatunków łąkowych występujących na siedliskach umiarkowanie wilgotnych, najbardziej interesującym jest **lilia bulwkowata**. Generalnie zbiorowiska trawiaste, choć zajmują zaledwie ok. 5 % powierzchni Parku, w znacznej mierze decydują o jego bioróżnorodności, gdyż w zbiorowiskach tych występuje blisko 40 % gatunków flory naczyniowej. Ponadto łąki są bardzo istotnym elementem krajobrazu kulturowego Gór Stołowych. Z tych względów wymagają więc utrzymania. Nowym problemem z tym związanym, który pojawił się w ostatnich latach, jest zarastanie łąk. Całkowite zaprzestanie wypasu zwierząt i koszenia traw prowadzi do szybkiego wzrostu zawartości związków azotowych w glebie. Na łąkę wkraczają wówczas gatunki azotolubne, później wysokie byliny; najczęściej **starzec Fuchsa**, a następnie wierzby i brzozy. W końcu wykształcają się posiadające ubogie runo lasy brzozowe. W dolinach potoków i w miejscach wysięku wód występują płaty związanej z wodą zbiorowisk ziołoroślowych, w których dominuje **lepiężnik biały**. Niewielką powierzchnię w granicach Parku zajmują zbiorowiska synantropijne tj. roślinności towarzyszącej człowiekowi. Świat roślin naczyniowych Parku liczy ogółem ok. 650 gatunków. Wśród nich całkowitą ochroną polskiego prawa objętych jest 28 gatunków, 11 to rośliny z listy roślin zagrożonych w Polsce lub znajdujące się w Polskiej Czerwonej Księdze Roślin, a 9 podlega ochronie częściowej. Ponadto 16 innych występujących tu gatunków roślin naczyniowych uznano za lokalnie cenne tj. zagrożone wyginięciem lub rzadkie w Sudetach i na Dolnym Śląsku. Na terenach Parków Narodowych ochronie podlegają wszystkie gatunki roślin.

Torfowiska

Roślinność charakterystyczna dla torfowiska wysokiego występuje w Parku głównie na "Wielkim Torfowisku Batorowskim". Obok pospolitych roślin torfowiskowych, jak **wielnianka pochwowata**, **wielnianka wąskolistna**, czy **żurawina błotna**, rosną tu niektóre rzadsze gatunki: **bagno zwyczajne**, **turzyca nitkowata**, **turzyca skąpokwiatowa** (z listy roślin zagrożonych w Polsce) i **modrzewnica zwyczajna**. Najbardziej zagrożonym gatunkiem spośród roślin naczyniowych na tym torfowisku wydaje się być obecnie **sosna błotna** - gatunek z Polskiej Czerwonej Księgi Roślin. Ze zbiorowisk nisko- torfowiskowych występujących na terenie Parku najbogatsze w gatunki płaty zachowały się w dolinach potoków spływających z południowej krawędzi gór. W ich składzie występuje dużo roślin wilgotnych łąk, w tym gatunek ujęty na czerwonej liście roślin zagrożonych - **turzyca Davalla**.

W południowo- zachodniej części obszaru opracowania zlokalizowane jest "Torfowisko pod Zieleńcem", objęte ochroną rezerwatową. Flora rezerwatu w obrębie torfowiska, liczy kilkadziesiąt taksonów roślin naczyniowych, charakteryzuje się ciekawą listą florystyczną. Najciekawsze gatunki, które występują to wiele gatunków mchów i torfowców (*Sphagnum*), brzoza karłowata (*Betula nana*) mająca jedno z trzech stanowisk w Polsce, sosna błotna (*Pinus uliginosus*) - jedno z ośmiu stanowisk w Polsce, żurawina błotna (*Oxycoccus palustris*), borówka bagienna (*Vaccinium uliginosum*), bagno zwyczajne (*Ledum palustre*), turzyce (*Carex spp.*) - wiele gatunków, bagnica torfowa (*Scheuchzeria palustris*), bażyna czarna (*Empetrum nigrum*), wełnianka pochwowata (*Eriophorum vaginatum*), borówka brusznica (*Vaccinium vitis-idaea*). Z roślin owadożernych ma stanowiska rosiczka okrągłolistna (*Drosera rotundifolia*) i rosiczka długolistna (*Drosera anglica*).

Roślinność zaroślowa i ziołoroślowa

Na brzegach większych potoków i w miejscu wysięku wody na stokach wzgórz, na terenie gminy można niezbyt często spotkać zbiorowiska roślinności zaroślowej i ziołoroślowej. Fitocenozy zaroślowe tworzą zwykle w pobliżu potoków różne gatunki wierzb (*Salix ssp.*). Ziołorośla związane są zarówno z potokami jak i wysiekami wodnymi wśród innych zbiorowisk łąkowych. W tych pierwszych ze związku *Adenosyilion alliarie* zwykle panującą rośliną jest lepieńnik biały (*Petasites albus*) lub różowy (*Petasites ofjicinalis*), w drugich które nawiązują do *Filipendulion ulmarie* dominuje wiązówka błotna (*Filipendula ulmaria*).

Szata roślinna na obszarze opracowania poza granicami Parku Narodowego Gór Stołowych wykazuje silną synantropizację. Dominujące tutaj zbiorowiska segetalne nie przedstawiają większej wartości przyrodniczej.

3.8. Zwierzęta

Na obszarze opracowania spotkać można ssaki z rzędu gryzoni, zajęczaków, drapieżnych i parzystokopytnych. Tereny otwarte, niezabudowane, zarośla śródpolne zamieszkują głównie mysz polna oraz polnik z niewielkim udziałem ssaków ryjówkowatych. Według inwentaryzacji przyrodniczej miasta i gminy Szczytina na terenie opracowania nie wykazano występowania zwierząt chronionych.

Obszar opracowania cechuje się przekształceniem ekosystemów, jako obszary agrocenozy, Skład fauny dostosowany jest do aktualnej, ubogiej struktury siedliskowej. Małe zróżnicowanie siedlisk i istniejąca zabudowa powoduje, że na obszarze opracowania dominują gatunki pospolite, towarzyszące ekosystemom rolniczym oraz związane z siedliskami ludzkimi. Charakteryzują się one umiejętnością dostosowania do silnie przekształconych ekosystemów, szeroką tolerancją ekologiczną na różne czynniki środowiskowe.

4. Analiza i ocena stanu środowiska przyrodniczego

4.1. Powietrze

Oceny jakości powietrza dokonuje się z uwzględnieniem dwóch grup kryteriów:

- ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia ludzi,
- ustanowionych ze względu na ochronę roślin.

Podstawę oceny stanowią określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska poziomy substancji w powietrzu: dopuszczalne, docelowe, celów długoterminowych i alarmowe. W niektórych przypadkach w ww. rozporządzeniu określono dozwoloną liczbę przekroczeń określonego poziomu, a także terminy, w których określony poziom powinien zostać osiągnięty.

Wartości poszczególnych poziomów substancji w powietrzu zostały zróżnicowane ze względu na ochronę zdrowia ludzi i ochronę roślin.

W przypadku działań mających na celu **ochronę zdrowia**, szczególnej uwadze poddano **obszary zamieszkałe**, zwłaszcza o dużej gęstości zaludnienia.

Kryteria oceny ustanowione w celu **ochrony roślin** przyjmowano do oceny **na obszarach niezabudowanych**:

- znajdujących się w odległości ponad 20 km od aglomeracji, ponad 5 km od innych miast,
- poza obszarem bezpośredniego oddziaływania autostrad, dróg ekspresowych i innych dróg krajowych,
- ponad 5 km od przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Oceny i wynikające z nich działania odnoszone są do jednostek terytorialnych nazywanych strefami, obejmujących obszar całego kraju. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska dla wszystkich

zanieczyszczeń uwzględnianych w ocenach jakości powietrza (dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, tlenki azotu, tlenek węgla, benzen, ozon, pył zawieszony PM₁₀, zawartość ołowiu, arsenu, kadmu, niklu i benzo(a)pirenu w pyłe PM₁₀ oraz pył zawieszony PM_{2.5}) obowiązuje kraju na strefy, obszar opracowania został przydzielony do strefy dolnośląskiej (kod PL0204).

Obszar województwa dolnośląskiego zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska (Dz.U. z 2012 r., poz. 914) został podzielony na cztery strefy: aglomerację wrocławską, miasto Legnicę, miasto Wałbrzych oraz strefę dolnośląską.

Największym problemem w skali województwa dolnośląskiego pozostaje wysoki poziom zanieczyszczenia powietrza **pyłem zawieszonym PM₁₀ i benzo(a)pirenem**. Główną przyczyną występowania przekroczeń w okresie zimowym jest emisja z systemów indywidualnego ogrzewania budynków i utrudnione warunki rozprzestrzeniania zanieczyszczeń (szczególnie w kotlinach). Inne przyczyny występowania przekroczeń to m.in. emisja zanieczyszczeń z transportu drogowego oraz niezorganizowana emisja pyłu z dróg i terenów przemysłowych.

Na stan sanitarny powietrza atmosferycznego na terenie gminy wpływa emisja z zakładów przemysłowych, kotłowni miejskich, osiedlowych zlokalizowanych w mieście Szczytina a do ognisk emisji na terenie gminy można zaliczyć emisje z indywidualnych palenisk domowych oraz emisję komunikacyjną.

W związku z intensyfikacją rozwoju transportu samochodowego należy spodziewać się dalszego wzrostu stężeń zanieczyszczeń komunikacyjnych. Sytuacja ta dotyczy głównie obszarów położonych w sąsiedztwie drogi krajowej nr 8 Wrocław – Kudowa.

4.2. Wody powierzchniowe

Obowiązek badania i oceny jakości wód powierzchniowych w ramach państwowego monitoringu środowiska (PMS) wynika z art. 155a ust. 2 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne. Zgodnie z ust. 3 tego artykułu, badania jakości wód powierzchniowych w zakresie elementów fizykochemicznych, chemicznych i biologicznych należą do kompetencji wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska. Zgodnie z wymogami Ramowej Dyrektywy Wodnej podstawowym elementem w gospodarowaniu wodami jest *jednolita część wód* (JCW). Prawo wodne dzieli JCW na jednolite części wód powierzchniowych (CWP) i jednolite części wód podziemnych (JCWPd). *Jednolitą częścią wód powierzchniowych* jest oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych, taki jak: jezioro lub inny naturalny zbiornik wodny, sztuczny zbiornik wodny, struga, strumień, potok, rzeka, kanał lub ich części, a także fragment morskich wód wewnętrznych, przejściowych lub przybrzeżnych.

Stan jednolitych części wód powierzchniowych na terenie województwa dolnośląskiego oceniono na podstawie wyników badań z reprezentatywnego dla danej JCWP punktu pomiarowego, uwzględniając jednocześnie spełnienie wymagań dodatkowych, ocenione na podstawie danych uzyskanych z punktów pomiarowo – kontrolnych monitoringu obszarów chronionych. Jedynie w przypadku 4 JCWP – zbiornik Złotniki, Kamienna od źródła do Kamieńczyka, Morawka (dorzecze Odry) i Dzika Orlica od źródła do Czerwonego Strumienia (dorzecze Łaby) – stwierdzono stan dobry. W 125 JCWP stan oceniono jako zły, o czym zdecydowały przede wszystkim wyniki monitoringu elementów biologicznych i WWA. Dla 30 JCWP nie było możliwe określenie stanu wód ze względu na brak w nich oceny stanu chemicznego przy jednoczesnym co najmniej dobrym stanie potencjale ekologicznym i spełnieniu wymagań ustanowionych dla obszaru chronionego.

Sieć kanalizacji sanitarnej na terenie Gminy Szczytina rozwinięta jest jedynie na obszarze miasta. W Szczytnej długość kanalizacji sanitarnej, nie licząc kolektora przesyłowego, wynosi 8,9 kilometrów. Na terenie gminy nie ma komunalnej oczyszczalni ścieków gdyż gmina podłączona jest do ponad gminnego grupowego systemu kanalizacyjnego zakończonego oczyszczalnią w Polanicy-Zdroju (Szalejów Górny). Jest to główny obiekt w całej zlewni Bystrzycy Dusznickiej obejmujący gminy: Dusznik-Zdrój, Szczytina, Polanica-Zdrój. Grupowa oczyszczalnia w Polanicy ma przepustowość $Q_{maxd} = 13000 \text{ m}^3/\text{d}$. Rzeczywisty zrzut oczyszczonych ścieków do Bystrzycy Dusznickiej wynosi średnio $7050 \text{ m}^3/\text{d}$. Obciążenie oczyszczalni wyrażone równoważną liczbą mieszkańców (RLM) wynosi w granicach 25000 RLM. Oczyszczalnia jest, więc w znacznym stopniu niedociążona i wykorzystywana jest zaledwie w 50-60%. Wielkość rezerwy technologicznej wynosi ponad $3000 \text{ m}^3/\text{d}$ i może zabezpieczać obsługę pozostałej niepodłączonej części gmin dorzecza Bystrzycy Dusznickiej. W celu wykorzystania zdolności przepustowej oczyszczalni planuje się podłączyć do niej większość miejscowości gminy.

Nieuregulowana jest też w pełni gospodarka ściekowa zabudowy miejskiej Szczytnej.

Wsie na terenie gminy nie posiadają zbiorczych urządzeń do odprowadzania ścieków. Na obszarach wiejskich istnieje niewiele indywidualnych systemów oczyszczania ścieków w postaci lokalnych oczyszczalni i przydomowych oczyszczalni. Najczęściej stosowanymi urządzeniami do usuwania

ścieków bytowo-gospodarczych są suche ustępy, bezodpływowe osadniki gnilne okresowo opróżniane (o różnym stopniu technicznym i różnych warunkach eksploatacyjnych) oraz osadniki wykonane jako doły chłonne. Występują również przypadki odprowadzania ścieków bytowo-gospodarczych bezpośrednio do kanalizacji deszczowej i rowów.

Brak rozwiązań w zakresie gospodarki ściekowej terenów wiejskich stanowi istotny problem na terenie gminy.

W poszczególnych wsiach istnieją jedynie odcinki kanalizacji deszczowej, odprowadzającej wody opadowe do cieków powierzchniowych i rowów melioracyjnych.

4.3. Wody podziemne

Ogólne zapisy dotyczące badania i klasyfikacji wód podziemnych są ujęte w art. 38a ust. 1, art.47 oraz art. 155a i 155b Ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne. Państwowa służba hydrogeologiczna wykonuje badania i ocenia stan wód podziemnych w zakresie elementów fizykochemicznych i ilościowych. W uzasadnionych przypadkach Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska wykonuje, w uzgodnieniu z państwową służbą hydrogeologiczną, uzupełniające badania wód podziemnych w zakresie elementów fizykochemicznych, a wyniki tych badań przekazuje, za pośrednictwem Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, państwowej służbie hydrogeologicznej. Przedmiotem monitoringu są jednolite części wód podziemnych, w tym części uznane za zagrożone nieosiągnięciem dobrego stanu, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów narażonych na zanieczyszczenia pochodzenia rolniczego.

Klasy jakości wód podziemnych I, II, III wskazują dobry stan chemiczny, a klasy jakości wód podziemnych IV, V oznaczają słaby stan chemiczny. Klasyfikacja elementów fizykochemicznych stanu wód podziemnych obejmuje pięć klas jakości wód podziemnych.

Obszar gminy Szczytna znajduje się w sudeckim regionie hydrogeologicznym, natomiast północna część gminy zlokalizowana jest w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 341 - "Niecka wewnątrzsudecka Kudowa-Bystrzyca":

Wyniki monitoringu diagnostycznego jednolitych części wód podziemnych (JCWP) wg badań WIOŚ we Wrocławiu:

W ramach monitoringu diagnostycznego wód podziemnych województwa dolnośląskiego badanie jakości przeprowadzone zostało na obszarach jednolitych części wód podziemnych (JCWP). Przeważająca powierzchnia obszaru gminy zlokalizowana jest w obrębie JCWP- 110.

Wyniki monitoringu diagnostycznego, klasyfikują wody podziemne obszaru opracowania do klasa II – wody dobrej jakości, w których:

- wartości niektórych elementów fizykochemicznych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych,
- wartości elementów fizykochemicznych nie wskazują na wpływ działalności człowieka albo jest to wpływ bardzo słaby.

4.4. Hałas

Aktualnie obowiązującym aktem prawnym normującym dopuszczalne poziomy hałasu jest Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 października 2012 r. (Dz.U. 2012.1109). Wartości te muszą stanowić bezwzględnie przestrzegana normę w odniesieniu do nowo planowanych terenów.

Wartości poziomów dopuszczalnych zależne są od funkcji urbanistycznej jaką spełnia dany teren. Dla terenów wymagających intensywnej ochrony przed hałasem określone są najniższe poziomy dopuszczalne, natomiast dla terenów gdzie ochrona przed hałasem nie jest zagadnieniem krytycznym poziomy dopuszczalne są najwyższe.

Głównym założeniem wykonanych pomiarów akustycznych było określenie warunków panujących w bezpośrednim sąsiedztwie tras komunikacyjnych i uzyskanie informacji o uciążliwości akustycznej analizowanych tras.

Główny źródłem hałasu na terenie gminy Szczytna droga krajowa nr 8, na trasie Kłodzko – Kudowa Zdrój. Stan nawierzchni bardzo dobry. Zabudowa obustronna luźna, wielorodzinna, zlokalizowana 3,0-15,0 m od krawędzi jezdni.

Ruch pojazdów o średnim natężeniu 770 poj/h i znacznym 22,0% udziale pojazdów ciężkich w ogólnym strumieniu ruchu powoduje hałas rzędu 69,9 dB. W strefie oddziaływania znajduje się 15 budynków wielorodzinnych, a oszacowana liczba mieszkańców wynosi 60 osób.

Wyniki badań pokazują, że nie dotrzymana była wartość dopuszczalna dla pory dnia (65 dB). Na hałas komunikacyjny narażeni są także mieszkańcy przy drodze wojewódzkiej 388 relacji Bystrzyca Kłodzka – Radków, należy więc liczyć się ze zwiększaniem uciążliwości hałasowej w miejscowościach Szczytna, Wolany Górne, Niwa, Chocieszów.

Pozostałe drogi nie odgrywają poważniejszej roli zwłaszcza w ruchu tranzytowym pojazdów ciężarowych i autobusów.

Komunikacja kolejowa odgrywa marginalną rolę, gdyż odległość najbliższych zabudowań w sąsiedztwie trakcji eliminuje zjawisko uciążliwości. Hałas przemysłowy stanowi zagrożenie o charakterze lokalnym, docelowym kierunkiem działań planistycznych dotyczących ograniczania uciążliwości hałasu powinno być odpowiednie planowanie i projektowanie przebiegu tras komunikacyjnych (ze szczególnym uwzględnieniem rejonów wymagających komfortu akustycznego) wraz z zabezpieczeniami akustycznymi, a także uwzględnianie odległości od głównych szlaków komunikacyjnych w przypadku planowanych funkcji związanych ze stałym pobytem ludzi.

Obszar opracowania planu położony jest poza głównymi trasami komunikacyjnymi.

4.5. Gleby

W ramach Państwowego Monitoringu Środowiska prowadzone są badania gleb użytkowanych rolniczo pod kątem wpływu zanieczyszczeń ze źródeł rolniczych oraz źródeł pozarolniczych (antropopresji). Z badań przeprowadzonych przez IUNG – Puławy, w ramach sieci monitoringu krajowego w powiecie kłodzkim nie zlokalizowano żadnego punktu pomiarowego, a najbliższy punkt pomiarowy oddalony jest o dziesiątki kilometrów. Nie ma na obszarze powiatu miarodajnych badań gleb w tym zakresie.

Największy wpływ na fizyczną degradację gleb na terenie gminy miały przekształcenia powierzchni terenu związane z działalnością przemysłową, wydobywaniem kopalin pospolitych – kruszyw naturalnych i iłów, budownictwem i komunikacją. Z reguły są to przekształcenia gleb nieodwracalne związane z całkowitą utratą obszaru. Poważnym zagrożeniem na obszarach o rozwiniętym intensywnym rolnictwie może być erozja wietrzna gleb zwłaszcza w warunkach występowania deficytu wody w profilu glebowym. Otwarte przestrzenie rolnicze pozbawione zadrzewień są przyczyną zmniejszania się szorstkości terenowej, co prowadzi do wzrostu prędkości wiatrów na tym obszarze, przesuszania nadmiernego górnych warstw profilu i wynoszenia cząstek gleby.

W gminie Szczytna znajdował się teren należący do najbardziej zagrożonych obszarów pod względem zanieczyszczenia gleb, a także i szaty roślinnej, na terenie województwa dolnośląskiego, był teren leżący wokół zakładu „Sudety Crystal Works” Sp. z o.o. w Szczytnie. W związku z zamknięciem Huty Szkła sytuacja uległa zmianie, jak dotąd nie były na tym terenie prowadzone badania monitoringowe w zakresie jakości gleb.

Obecnie najbardziej narażone na zanieczyszczenia są tereny upraw rolniczych, a także tereny związane z ryzykiem przedostawania się ścieków z nieszczelnych przydomowych zbiorników bezodpływowych, oraz tereny dzikich wysypisk śmieci. Zagrożenie dla standardów jakości gleb związane jest również z zanieczyszczeniami komunikacji samochodowej

4.6. Promieniowanie elektromagnetyczne

Na obszarze opracowania nie były prowadzone badania z zakresu promieniowania elektromagnetycznego.

Przez teren gminy przebiega linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia 110 kV spinająca GPZ Kłodzko, położony w zachodniej części miasta Kłodzko i GPZ w północnej części miasta Duszniki-Zdrój. Linia ta przebiega od Kłodzka przez wieś Wolany, przez północną część miasta Szczytna oraz wieś Dolina do miasta Duszniki-Zdrój. Linia ta przebiega poza obszarem opracowania planu. Linie wysokiego i średniego napięcia w zdecydowanej przewadze przebiegają, poza terenami zainwestowania. W celu ograniczenia sytuacji konfliktowych, część linii energetycznych w samym centrum okablowano.

Przez obszar opracowania nie przebiegają linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia.

4.7. Potencjalne zmiany w środowisku w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

Analizując potencjalne zmiany w środowisku w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu wzięto pod uwagę istniejące zagospodarowanie terenu oraz możliwe zmiany tego zagospodarowania w przyszłości.

Biorąc pod uwagę istniejące zagospodarowanie i funkcjonowanie terenu, uchwalenie projektowanego planu nie zmieni w sposób istotny stanu środowiska oraz wywieranej na nie presji. Przy braku przyjęcia projektowanego dokumentu zachowane zostaną główne kierunki zagospodarowania przestrzennego wyznaczone w dokumentach obowiązujących, takich jak studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz obowiązujący miejscowy plan

zagospodarowania przestrzennego. Projekt planu miejscowego modyfikuje zagospodarowanie przestrzenne miasta Szczytna, porządkując zabudowę i regulując jednoznacznie zasady zagospodarowania terenów dotychczas niezainwestowanych, oraz wprowadzając nowe tereny zabudowy mieszkaniowej i usługowej zlokalizowanych w bezpośrednim sąsiedztwie istniejącej zabudowy, poza obszarami ochrony przyrodniczej. Nowe inwestycje przede wszystkim uzupełniają istniejące zagospodarowanie w zakresie rozwoju terenów pod zabudowę mieszkaniową i usługi turystyki oraz zabezpieczenie terenów pod rozwój funkcji publicznych.

5. Analiza stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Projekt planu wyznacza nowe tereny pod zainwestowanie mieszkaniowe i mieszkaniowo – turystyczne zabudowy letniskowej i rekreacji indywidualnej. Obszar planu zlokalizowany jest częściowo w granicach **Obszar Chronionego Krajobrazu Gór Bystrzyckie i Orlickie**.

W odniesieniu do zapisów Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2013 poz. 817), § 3, pkt 53, realizację zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz usługowej liczącej ponad 2 ha (w granicach obszarów objętych ochroną) należy zaliczyć do kategorii przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. W zakresie ustalonych terenów dopuszczalna i niezbędna jest do realizacji infrastruktura techniczna i komunikacyjna, która w zależności od długości może stanowić w granicach planu realizacji przedsięwzięcia zaliczane do kategorii przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

Do zakresu znaczących i zauważalnych przeobrażeń będzie należało przede wszystkim przekształcenie krajobrazu agrocenotycznego na zurbanizowany, usunięcie szaty roślinnej na potrzeby przygotowania gruntów pod planowaną zabudowę.

6. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu ze szczególnym uwzględnieniem obszarów objętych ochroną prawną

6.1. Położenie na tle systemu ochrony przyrody w Mieście i Gminie Szczytna

Na terenie gminy Szczytna znajdują się wyjątkowo cenne przyrodniczo obszary. Są to:

- *Obszar Natura 2000 Specjalnej Ochrony ptaków „Góry Stołowe” PLB 020006 Góry Stołowe,*
- *Obszar Natura 2000 „Góry Stołowe” PLH 020004 Góry Stołowe,*
- Narodowy Park Gór Stołowych,
- Obszar Chronionego Krajobrazu Gór Bystrzyckich i Orlickich,
- Korytarz ekologiczny Góry Stołowe – GKZ-8A.

Z wymienionych powyżej terenów objętych ochroną część obszaru opracowania planu znajduje w obszarze:

- Obszar Chronionego Krajobrazu Gór Bystrzyckich i Orlickich,
- Korytarz ekologiczny Góry Stołowe – GKZ-8A.

6.2. Prawne formy ochrony przyrody

- Obszar Chronionego Krajobrazu Gór Bystrzyckich i Orlickich,
- Korytarz ekologiczny Góry Stołowe – GKZ-8A.

6.2.2. Obszaru Chronionego Krajobrazu Gór Bystrzyckie i Orlickie

Obszar obejmuje dwa równoległe do siebie biegnące pasma górskie Sudetów Środkowych, rozdzielone dolinami rzeki Orlicy, w granicy gminy Szczytna obejmuje jej południową część. W zasięgu obszaru znajduje się całość Gór Bystrzyckich oraz polska część Gór Orlickich.

Dla przedmiotowego obszaru obowiązują zapisy Rozporządzenia Wojewody Dolnośląskiego Nr 4 z dnia 20 lutego 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Góry Bystrzyckie i Orlickie (Dz. Urz. Woj. Dom. Nr 53, poz. 715 oraz Nr 303, poz. 3490). W granicach OChK znajduje się rezerwat przyrody "Torfowisko pod Zieleńcem".

Analizę oddziaływania wykonano w oparciu o porównanie i ocenę stopnia zgodności zapisów projektu planu z ustaleniami dotyczącymi czynnej ochrony ekosystemów na terenie OChK i zakazami ustanowionymi w jego granicach.

W granicach opracowania planu w OChK znajduje się teren oznaczony symbolem 13ZL dla którego plan ustalił przeznaczenie tereny lasów i zadrzewień, zakaz zabudowy oraz, że gospodarkę leśną należy prowadzić zgodnie z wymogami ochrony środowiska oraz w oparciu o plany urządzania lasów; Dla tego terenu obowiązują zakazy i nakazy wynikające z przepisów odrębnych, m.in. z zapisów Rozporządzenia dla OChK Góry Bystrzyckie i Góry Orlickie. Zasadniczymi celami czynnej ochrony ekosystemów leśnych jest utrzymanie ciągłości i trwałości ekosystemów leśnych, a także wspierane procesów sukcesji naturalnej przez inicjowanie i utrwalanie naturalnego odnowienia o składzie i strukturze odpowiadającej siedlisku, zwiększanie udziału gatunków domieszkowych i biocenotycznych, tworzenie układów ekotonowych.

Zapisy planu dla terenu objętego OChK pozwalają na osiągnięcie tych i pozostałych celów ochrony,

6.3. Inne elementy środowiska podlegające ochronie

Na podstawie obowiązujących przepisów odrębnych, ochronie na omawianym terenie podlegają m.in. lasy i grunty leśne, wody powierzchniowe i podziemne, powierzchnia ziemi, krajobraz i powietrze.

Zasadniczym problemem środowiskowym na terenie gminy Szczytna jest ryzyko zagrożenia powodzią. Na terenie gminy Szczytna istnieje zagrożenie powodziowe ze względu na położenie w górskiej dolinie Bystrzycy Dusznickiej. Powódź z lipca 1997 roku należała do największych z całego okresu obserwacji hydrologicznych prowadzonych w powiecie kłodzkim. Swym zasięgiem objęła przede wszystkim lewostronne dopływy Nysy Kłodzkiej. Podobne w skutkach było wezbranie na Bystrzycy Dusznickiej, które wystąpiło w lipcu 1998 r. i które spowodowało duże zniszczenia na terenie gminy Szczytna. Większość powodzi na terenie ma charakter opadowo-rozlewny.

Opracowane przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu „Studium ochrony przed powodzią Kotliny Kłodzkiej ze szczególnym uwzględnieniem ochrony miasta Kłodzka” wyznaczyło (zgodnie z obowiązującym na czas opracowania studium stanem prawnym) granice zasięgu zalewu wód powodziowych o określonym prawdopodobieństwie występowania Q1% i Q10%. Zgodnie z art. 14 Ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o zmianie ustawy - Prawo Wodne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2011 r. Nr 32, poz. 159) Studium sporządzone przez właściwego dyrektora RZGW zachowuje ważność do dnia sporządzenia mapy zagrożenia powodziowego. W kwietniu 2015 roku weszły w życie mapy zagrożenia powodziowego. Mapy te objęły rzekę Bystrzycę Dusznicką. Dla Kamiennego Potoku utrzymano w mocy określone w „Studium ochrony przed powodzią Kotliny Kłodzkiej ze szczególnym uwzględnieniem ochrony miasta Kłodzka” zasięgi zalewu wód powodziowych o prawdopodobieństwie występowania Q1% i Q10%.

W granicach opracowania planu występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią od rzeki Bystrzycy Dusznickiej na obszarze lasu.

6.4. Zagrożenia obszarów o dużych walorach przyrodniczych ze szczególnym uwzględnieniem obszarów Natura 2000

Każde zagospodarowanie terenu niesie ze sobą pewne zagrożenie dla środowiska. Wynika to głównie z powstawania odpadów, ścieków, zanieczyszczenia powietrza spalinami. Najbardziej intensywne oddziaływania występują na terenach zwartej zabudowy miasta. W projekcie planu miejscowego uwzględniono te uwarunkowania planując rozwój przestrzenny miasta w oparciu o istniejące zagospodarowanie terenu. Realizacja zainwestowania terenów zaplanowana w planie miejscowym będzie miała charakter uzupełnienia istniejącej zabudowy, na skutek czego wystąpi nie

znaczący wzrost antropogenicznego oddziaływania środowisko. Będzie ono miało lokalny charakter i nie powinno zachwiać równowagi przyrodniczej terenu opracowania.

Projekt planu wyznacza nowy zwarty kompleks pod zabudowę mieszkaniową, w bezpośrednim dostępie do istniejącej infrastruktury oraz poza obszarami o najcenniejszych walorach w tym poza obszarami chronionych stanowisk roślin i ptaków.

Szczególne rolę w planowaniu rozwoju przestrzennego odgrywają obszary Natura 2000 reprezentowane na terenie gminy. Zasadniczym celem ochrony na obszarach Natura 2000 jest utrzymanie tzw. korzystnego statusu ochrony gatunków i siedlisk, dla ochrony których powołano te obszary. Pojęcie integralności obszaru nie jest rozumiane tutaj, jako jego wewnętrzna spójność, czyli niski stopień defragmentacji, co jest założeniem błędnym. Integralność obszaru to utrzymywanie się właściwego stanu ochrony tych siedlisk przyrodniczych, populacji roślin i zwierząt oraz ich siedlisk, dla ochrony których obszar został wyznaczony. Korzystny stan ochrony siedlisk oznacza sytuację, w której spełnione są jednocześnie trzy warunki:

- naturalny zasięg lub powierzchnia nie zmniejsza się w sposób ciągły,
- zachowane są specyficzne struktury i funkcje,
- typowe dla siedliska gatunki mają korzystny status ochrony.

Korzystny stan ochrony gatunku ma miejsce gdy:

- liczebność lokalnej populacji gatunku nie zmniejsza się w sposób ciągły,
- zasięg występowania lokalnej populacji gatunku nie zmniejsza się w sposób ciągły,
- istnieje dostatecznie duża powierzchnia siedlisk niezbędnych dla występowania gatunku.

Zapewnienie korzystnego statusu ochrony siedlisk i gatunków wymaga zachowania kluczowych struktur i procesów, warunkujących funkcjonowanie lokalnych ekosystemów. To właśnie podstawowe struktury, procesy i relacje składają się na tzw. integralność obszaru Natura 2000.

Obszar zachowujący integralność to taki, który charakteryzuje się właściwym (dobrym) stanem ochrony gatunków i siedlisk przyrodniczych, zgodnym z celami ochrony obszaru, oraz dużymi możliwościami samoregulacyjnymi, czyli wykazuje dużą odporność i zdolności regeneracyjne i nie wymaga dużego wsparcia z zewnątrz. Wskaźnikiem integralności obszarów naturalnych jest również niezmienna dynamika stosunków pomiędzy glebą a wodą, roślinami a zwierzętami, dynamika taka definiuje strukturę oraz funkcję obszaru. Należy również zaznaczyć, że właściwy stan ochrony i integralność obszaru odnoszą się wyłącznie do siedlisk i gatunków dla ochrony, których obszar został wyznaczony.

Obszar opracowania planu znajduje się poza granicami obszarów Natura 2000 i nie wpływa na cele ochrony sąsiadujących z granicami planu obszarów Natura 2000.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego uwzględnia cele ochrony środowiska zawarte w wielu dokumentach strategicznych opracowanych na szczeblu krajowym i regionalnym, a także zawarte w dyrektywach UE. Integracja z Unią wyznaczyła zupełnie nowe ramy dla rozwoju regionalnego.

Dokumentami rangi międzynarodowej o charakterze przestrzennym, stanowiącym podstawę do formułowania celów ochrony środowiska w programach krajowych są konwencje międzynarodowe, przyjęte przez stronę polską, m.in.:

- Konwencja Berneńska o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych z 1979 r.,
- Konwencja Ramsarska o obszarach wodno – błotnych z 1971 r. (ze zmianami),
- Konwencja Genewska w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości z 1979 r. wraz z II protokołem siarkowym z 1994 r. (Oslo),
- Konwencja ONZ o ochronie różnorodności biologicznej z Rio de Janeiro, 1992 r.,
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Rio de Janeiro – 1992 r.,
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Kioto – 1997 r. wraz Protokołem.,
- Protokół Montrealski w sprawie substancji zubażających warstwę ozonową z 1987 r. wraz z poprawkami londyńskimi (1990 r.), wiedeńskimi (1992 r.).

Ponadto projekt planu uwzględnia zapisy dokumentów strategicznych o randze krajowej. Są to między innymi:

- Krajowy Plan Gospodarki Odpadami, który określa zakres działania niezbędny do zaplanowania zintegrowanej gospodarki odpadami w kraju, w sposób zapewniający ochronę środowiska z uwzględnieniem obecnych i przyszłych możliwości technicznych i organizacyjnych.
- Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych, który jest programem inwestycji rozbudowy systemów oczyszczalni ścieków w sektorze komunalnym.

Ustanowione na poziomach międzynarodowym i krajowym cele polityki ekologicznej znalazły swoje odzwierciedlenie w opracowanych na poziomie regionalnym i lokalnym dokumentach strategicznych, takich jak programy ochrony środowiska czy plany gospodarki odpadami.

Podczas opracowywania planu rozważano wszystkie powyższe wytyczne, w stopniu szczegółowości odpowiadającym charakterowi projektowanego dokumentu.

7. Potencjalny wpływ realizacji ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko

Prognoza wymaga zidentyfikowania charakteru przewidywanego oddziaływania na środowisko poszczególnych ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Realizacja jego ustaleń przyniesie ze sobą określony typ zagospodarowania i związane z nim przekształcenia.

Na podstawie wykonanej identyfikacji typów oddziaływań na środowisko przyrodnicze dokonano waloryzacji jednostek urbanistycznych w zależności od elementów środowiska, na które będzie oddziaływać ich zagospodarowanie. W ten sposób wydzielono grupy jednostek, w których na skutek realizacji planu nastąpią istotne oddziaływania pozytywne lub negatywne. Uwzględniono również te jednostki, na których obecnie występują istotne oddziaływania, a realizacja projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie będzie prowadzić do zmiany tego stanu. Przy określaniu wpływu realizacji ustaleń planu na elementy środowiska posłużono się kryteriami dotyczącymi:

- intensywności przekształceń (nieistotne, nieznaczne, zauważalne, duże, zupełne),
- czasowości trwania oddziaływania (stałe, okresowe, epizodyczne),
- zasięgu przestrzennego (miejscowe, lokalne, ponadlokalne, regionalne, ponadregionalne);
- trwałości oddziaływania i przekształceń (nieodwracalne, częściowo odwracalne, przejściowe, możliwe do rewitalizacji).

Jednocześnie uwzględniono oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów. Podczas wykonywania projektu planu szczególną uwagę poświęcono walorom przyrodniczym terenu opracowania. Uwzględniono wyniki inwentaryzacji przyrodniczej Miast i Gminy Szczytna.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ustala przeznaczenie pod tereny zainwestowane z przeznaczeniem na zabudowę mieszkaniową oraz usługi turystyki. Tereny te w zasadniczej części przeznaczone były pod poszczególne funkcje w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy Szczytna. Ustalenia planu utrzymują tereny nowej zabudowy mieszkaniowej i usług turystyki z obowiązującego planu oraz wyznaczają nowy kompleks terenów pod zabudowę mieszkaniową i usługi turystyki, kształtowany w zwartych kompleksach w bezpośrednim sąsiedztwie istniejącej zabudowy. Zabudowa zarówno mieszkaniowa jak i usług turystyki będzie miała niewielką intensywność i charakter. Dotychczasowe, niewielkie oddziaływania na środowisko zostaną utrzymane. W związku z uruchomieniem nowych terenów pod zabudowę nastąpi likwidacja biologicznej warstwy gleb, a także wzrośnie ilość ścieków, odpadów i spalin na omawianych terenach. Ponadto nieznacznie zwiększy się hałas i inne oddziaływania antropogeniczne, biorąc pod uwagę fakt, że większość terenów objętych planem to zabudowa uzupełniająca.

W odniesieniu do zapisów Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2013 poz. 817), § 3, pkt 53, realizację zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej liczącej ponad 2 ha (w granicach obszarów objętych ochroną) należy zaliczyć do kategorii przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. W zakresie ustalonych terenów usług sportu i rekreacji, usług publicznych, w których plan ustalił: tereny usług sportu i rekreacji realizowane jako tereny kultury fizycznej służących wykonywaniu zadań własnych gminy, usługi publiczne realizowane jako usługi ochrony zdrowia, pomocy społecznej, edukacji publicznej, kultury, służące wykonywaniu zadań własnych gminy, infrastrukturę techniczną i służące wykonywaniu zadań własnych w zakresie wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, wysypisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, szereg możliwych do realizacji przedsięwzięć na wymienionym terenie należy zaliczyć do kategorii przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

W tabeli przedstawiono najważniejsze z potencjalnych oddziaływań na środowisko wydzielonych w projekcie planu jednostek urbanistycznych.

7.1. Różnorodność biologiczna

Teren opracowania poza obszarami kompleksów lasów charakteryzuje się przeciętnymi walorami przyrodniczymi, zatem szczególnego znaczenia nabiera kształtowanie zieleni towarzyszącej zabudowie. Ustalenia planu określają minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej. Tereny zieleni urządzanej towarzyszącej zabudowie to starannie zakomponowane grupy zieleni, mające na celu podkreślenie walorów estetycznych przylegającej zabudowy mieszkaniowej i usługowej. W składzie gatunkowym tej zieleni dominować będą gatunki ozdobne, o niskim znaczeniu dla

kształtowania bioróżnorodności i możliwościach tworzenia siedlisk dla gatunków fauny. W związku z tym należy unikać nasadzeń z wykorzystaniem gatunków inwazyjnych i obcych rodzimej flory, aby nadać ukształtowanym terenom zieleni pewne funkcje przyrodnicze. Zakaz wprowadzania gatunków inwazyjnych i obcych rodzimej flory ustala plan w związku z otuliną Parku Narodowego Gór Stołowych. Większe znaczenie dla możliwości migracji gatunków będą mieć ukształtowane pasy zieleni np. zieleń izolacyjna. W celu umożliwienia migracji gatunków na dalsze obszary, a tym samym wymiany genowej zaleca się kształtowanie wszelkiej zieleni w sposób zachowujący ich ciągłość przestrzenną i funkcjonalną. Kształtowanie i zachowanie powierzchni biologicznie czynnej, towarzyszącej zabudowie sprzyjać będzie bytowaniu tzw. gatunków pospolitych zwierząt i synantropijnych. Obecność szaty roślinnej ogranicza spływ powierzchniowy wód, spowalnia infiltrację w głąb profilu glebowego, kształtując tym samym bardziej korzystne warunki wilgotnościowe, sprzyjające sukcesji ekologicznej i większemu zróżnicowaniu składu gatunkowego. Skład gatunkowy roślin poszczególnych rodzajów terenów zieleni powinien być uzależniony od funkcji pełnionej przez ten teren (estetyczna, izolacyjna), z wykluczeniem gatunków obcych rodzimej flory i inwazyjnych w stosunku do pozostałych. Nie przewiduje się w związku z realizacją ustaleń projektu znaczącego wzrostu ilości gatunków synantropijnych, czy znaczącego zróżnicowania gatunkowego w obrębie flory, jednak realizacja ustaleń planu korzystnie wpłynie na kształtowanie lokalnej różnorodności biologicznej, poza obszarami, na których wskutek zabudowy ulegnie ograniczeniu powierzchnia aktywna gleby wraz z jej roślinnością.

Realizacja ustaleń planu nie ma istotnego znaczenia dla kształtowania lokalnej struktury przyrodniczej.

Ponadto należy pozytywnie ocenić zapisy planu, określające korzystne rozwiązania, związane z ochroną zasobów bioróżnorodności :

- pozostawienie dużych powierzchni lasów oraz gruntów rolnych, w dotychczasowym użytkowaniu, z wykluczeniem zabudowy w obrębie lasów i części gruntów rolnych,
- wskazanie kierunków rozwoju w zakresie uporządkowania gospodarki wodno – ściekowej oraz gospodarki odpadami.

7.2. Rośliny i zwierzęta

Uwarunkowania i struktura przyrodnicza obszaru opracowania stwarzają warunki dla bytowania głównie synantropijnych gatunków zwierząt. Lokalnie występująca w sąsiedztwie wyznaczonych w planie funkcji zabudowa stanowi miejsce schronienia ptaków.

Chronione gatunki ptaków, poza otwartymi terenami zieleni mogą również zasiedlać tereny zabudowane. Dlatego też przed rozpoczęciem budowlanych, modernizacyjnych prac powinna zostać wykonana inwentaryzacja przyrodnicza, która wyjaśni, czy w danym budynku, bądź w sąsiedztwie planowanej inwestycji gniazdują lub ukrywają się ptaki objęte ochroną. Jeżeli badania terenowe wykażą, że zniszczenie schronień gatunku chronionego jest konieczne, należy uzyskać stosowną zgodę właściwego organu ochrony środowiska oraz zapewnić temu gatunkowi zastępcze miejsca lęgowe których warunki naturalne i parametry środowiskowe będą zgodne z wymogami siedliskowymi tego gatunku. W przypadku prowadzenia prac budowlanych mogących zagrozić ptakom bytującym na terenie inwestycji lub ich siedliskom, organ nadzoru budowlanego zobowiązany jest do wstrzymania przeprowadzanych prac budowlanych, pod groźbą odpowiedzialności karnej osoby fizycznej będącej organem nadzoru budowlanego przewidzianej w art. 231 Kodeksu karnego. Ponadto zgodnie z art. 75 ustawy Prawo ochrony środowiska w trakcie prowadzenia prac budowlanych, inwestor realizujący przedsięwzięcie jest zobowiązany uwzględnić ochronę środowiska na obszarze prowadzenia prac.

Prace budowlane, a także tynkarskie nie mogą być prowadzone w otoczeniu zajętych przez ptaki gniazd znajdujących się w budynkach w okresie lęgowym.

Gatunki ptaków zasiedlające budynki i inne budowle można podzielić ze względu na miejsce gnieźdzenia:

1. Gnieźdzące na strychach, stropodachach - gołąb miejski, pustułka, pójdzka, jerzyk, wróbel domowy, mazurek, kopciuszek, rzadziej puszczyk;
2. Gnieźdzące na elewacjach w niewielkich szczelinach, otworach - szpak, kopciuszek, sikora bogatka i sikora modra, czasami sierpówka, grzywacz i muchołówka szara;
3. Gnieźdzące na elewacjach poprzez przyczepianie do ich powierzchni swoich gniazd: jaskółki oknówki;
4. Gnieźdzące na balkonach: gołąb miejski, sierpówki, czasami kosy, pustułki, kaczki krzyżówki;
5. Gnieźdzące w żywopłotach, pnączach na elewacjach budynków - kos dzwonic, szczygieł, zięba, kulczyk.

Od końca lutego do października do lęgów przystępują sierpówki, a w końcu marca i na początku kwietnia gniazda zakładają m. in. sikora bogatka i modra, wróbel domowy. Ten ostatni przystępuje do lęgów jeszcze w sierpniu. Najdłuższy sezon lęgowy ma gołąb miejski, może składać jaja w ciągu całego roku. Najwcześniej do lęgów przystępuje puszczyk, jednak w budynkach gniazduje stosunkowo rzadko. Niszczenie gniazd i siedlisk tych gatunków, jak również płoszenie ptaków, zagrożone jest karą grzywny lub aresztu (art. 127 pkt. 2 lit. e ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2016 r., poz. 2134, z późniejszymi zmianami)).

Jeżeli przeprowadzone inwentaryzacje wykażą obecność ptaków, a podczas prowadzenia prac zostaną zniszczone ich siedliska (np. likwidacja wlotów na stropodach, usunięcie szczelin w ścianach), wówczas należy zwrócić się do odpowiedniego Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska o wydanie zgody na zniszczenie siedlisk ptaków chronionych. W ramach działań kompensacyjnych za utracone miejsca gniazdowania zaleca się rozwieszenie skrzynek lęgowych w miejscach, które poprzednio były zajmowane przez ptaki. Roboty ziemne oraz inne roboty związane z wykorzystaniem sprzętu mechanicznego lub urządzeń technicznych, prowadzone w pobliżu drzew lub krzewów albo ich zespołów, mogą być wykonywane wyłącznie w sposób nieszkodzący drzewom lub krzewom. Niszczenie zieleni na skutek nieprawidłowego wykonywania robót ziemnych, niewłaściwego wykorzystania sprzętu mechanicznego albo urządzeń technicznych oraz zastosowaniem środków chemicznych w sposób szkodliwy dla roślinności jest niedopuszczalne i przewidziane są w tym przedmiocie administracyjne kary pieniężne, bądź nawet zapisy Kodeksu Karnego.

Usunięcie drzew lub krzewów z terenu nieruchomości może nastąpić za zezwoleniem wójta, burmistrza, prezydenta miasta, starosty, wydanym na wniosek władającego. Organ może uzależnić udzielenie zezwolenia od przeniesienia drzew lub krzewów we wskazane przez siebie miejsce albo zastąpienia drzew lub krzewów przewidzianych do usunięcia innymi drzewami lub krzewami.

Przed przystąpieniem do prowadzenia prac ziemnych i robót budowlanych należy każdorazowo przeprowadzić inwentaryzację pod kątem występowania chronionych gatunków roślin. W przypadku występowania stanowisk gatunków chronionych na terenach planowanych inwestycji w związku z realizacją ustaleń planu oraz ryzyka możliwości zniszczenia tych stanowisk, należy postępować, jak w wyżej opisanych przypadku ochrony ptaków.

Nie przewiduje się w związku z realizacją ustaleń planu działań mogących powodować szkody w zakresie zachowania gatunków roślin i zwierząt, pod warunkiem spełnienia wszelkich środków ostrożności w zakresie ochrony przyrody przy prowadzeniu prac budowlanych i użytkowania obiektów, a także zastosowania dobrych praktyk realizacji inwestycji oraz podejmowania działań zapobiegających i minimalizujących.

Zapisy planu uwzględniają ustalenia zasad i celów ochrony cennych przyrodniczo obszarów objętych ochroną, stanowiących główne siedliska występowania poszczególnych gatunków. Wyznaczono również tereny wyłączone spod zabudowy, m.in. obszar Parku Narodowego Gór Stołowych, tereny lasów, tereny rolne w odległości 200 m od granic Parku.

Bezpośrednie oddziaływanie na poszczególne gatunki roślin i zwierząt będzie miało miejsce na etapie realizacji poszczególnych funkcji terenu. Oddziaływania te będą związane z przekształcaniem terenów użytkowanych rolniczo na tereny przeznaczone pod zabudowę, co będzie się wiązało z utratą siedlisk i żerowisk gatunków zasiedlających ekosystemy agrocenotyczne. Szczególnie istotne jest przestrzeganie okresów lęgowych ptaków podczas planowania prac budowlanych i remontowych.

Kształtowanie zieleni urządzonej, nasadzeń uzupełniających w ramach realizacji poszczególnych funkcji częściowo skompensuje utratę powierzchni biologicznie czynnej, jaka nastąpi w związku z zabudową poszczególnych terenów.

7.3. Wody powierzchniowe i podziemne

W związku z utrzymaniem i rozbudową zabudowy będzie dochodzić do zmian warunków gruntowo – wodnych, co związane będzie z utwardzaniem powierzchni na cele realizacji budowy dróg dojazdowych oraz parkingów. Wówczas należy spodziewać się ograniczenia procesu infiltracji wód w głąb profilu glebowego w związku ze wzmożonym spływem powierzchniowym wód. Zwiększenie udziału powierzchni utwardzonych na obszarze objętym planem może sprzyjać pojawieniu się zagrożenia migracji zanieczyszczeń ropopochodnych do wód gruntowych i do gleb. Dlatego szczególnie istotne jest, aby wszelkie przekształcenia naturalnego ukształtowania terenu i stosunków wodnych na omawianym obszarze możliwe były jedynie w zakresie wymaganym przy samej realizacji przedsięwzięcia.

Ponadto powierzchnia biologicznie czynna, towarzysząca różnym funkcjom korzystnie wpływa na wody podziemne w sposób pośredni, stanowiąc barierę dla migracji zanieczyszczeń poprzez infiltrację ich w głąb gleby i dalej do poziomów wodonośnych. Szata roślinna ogranicza również spływ powierzchniowy wód, korzystnie wpływając na kształtowanie lokalnej retencji wodnej, a tym samym

kształtowanie warunków wilgotnościowych gleb, co ma znaczenie na przedmiotowym terenie, jako obszarze o stwierdzonych niedoborach wodnych. Oddziaływanie to będzie mieć charakter trwały, oddziałując w sposób pośredni na kształtowanie lokalnych zasobów wodnych.

W związku z wyżej dokonaną analizą wpływu ustaleń planu na środowisko wodne, nie przewiduje się znaczących oddziaływań w tym przedmiocie, ani również oddziaływań negatywnych. Wskazuje się na zwiększenie udziału powierzchni biologicznej czynnej, towarzyszącej różnym funkcjom terenu, o ile nie kolidowałyby to z przeznaczeniem terenu.

Ochronie jakości wód podziemnych sprzyjają zapisy w zakresie infrastruktury technicznej

Skala i charakter oddziaływania realizacji ustaleń planu na zasoby i jakość wód będzie zależała od fazy realizacji danej inwestycji oraz od specyfiki pełnionej funkcji. Nie przewiduje w związku realizacją ustaleń planu ryzyka pogorszenia standardów jakości wód, bądź naruszenia zasobów krytycznych, o ile przestrzegane będą rozwiązania służące zapobieganiu i minimalizowaniu niekorzystnym oddziaływaniom na środowisko wodne. Wszelkie presje na środowisko gruntowo-wodne będą miały zasięg lokalny, ograniczony granicami poszczególnych funkcji, krótkotrwały, związany głównie z etapem budowy.

Przestrzeganie zapisów w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, określonych w planie stanowić będzie skutecznie narzędzie ochrony jakości i zasobów wodnych na obszarze opracowania.

7.4. Krajobraz

Ustalenia planu mają w swoim zamierzeniu kształtować przestrzeń pozytywnie wpisującą się w szerszy krajobraz. Realizacja ustaleń mpzp spowoduje przekształcenia obecnego krajobrazu. Pojawienie się nowej zabudowy skutkować będzie wytworzeniem nowej przestrzeni o wnętrzach zaprojektowanych z myślą o zachowaniu ładu przestrzennego. Nowa zabudowa nawiązywać będzie gabarytowo do istniejącej w sąsiedztwie zabudowy, zachowaniem wysokości budynków i kolorystyki. Ustalenia planu respektują ochronę zasobów i walorów krajobrazowych, a także kulturowych.

7.5. Jakość powietrza, klimat akustyczny

Wszelkie prowadzone roboty budowlane w związku z realizacją ustaleń planu będą wywoływać lokalny, tymczasowy i krótkotrwały wzrost stężeń zanieczyszczeń w powietrzu, szczególnie pyłów powstałych podczas przemieszczania mas ziemi oraz gazów emitowanych przez pojazdy obsługujące plac budowy. Zwiększy się również emisja hałasu i powstanie wibracji w związku z pracą urządzeń i maszyn oraz wzmógł się transport podczas realizacji budowy. Jednak realizacja ustaleń nie będzie stanowić zagrożenia dla jakości środowiska atmosferycznego, nie powinna powodować uciążliwości, a niekorzystny wpływ prowadzonych robót budowlanych będzie miał charakter tymczasowy i zakończy się wraz z ukończeniem prac budowlanych.

Obsługa komunikacyjna terenów objętych planem odbywać się będzie za pomocą istniejących dróg publicznych.

W niesprzyjających warunkach atmosferycznych możliwe jest okresowe przekroczenie dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń powietrza, zwłaszcza w okresie grzewczym.

Lokalne kotłownie na gaz, czy węgiel i koks stanowią punktowe emitery dwutlenku węgla, w tym przypadku korzystnie ocenia się rozwiązania zaopatrzenia w ciepło z indywidualnych, niskoemisyjnych źródeł energii oraz paliw odnawialnych. Stosowanie bezpiecznych technologii i wysokosprawnych urządzeń w obiektach usługowych również przyczyni się do znacznego ograniczenia groźnych źródeł emisji szkodliwych związków do atmosfery.

Kształtowanie zieleni ma szczególnie znaczenie dla zachowania właściwego stanu sanitarnego powietrza atmosferycznego oraz przeciwdziałania niekorzystnym parametrom klimatu akustycznego.

Najważniejsze funkcje zieleni:

- tłumienie hałasu - zieleń wpływa na tłumienie hałasu zarówno w sposób bezpośredni jak i pośredni. Fale akustyczne rozchodzące się przez teren pokryty roślinnością są rozpraszane i pochłaniane. Najmniejszą zdolnością do tłumienia hałasu odznaczają się płaskie powierzchnie trawiaste (przy trawie o wysokości 10 do 25 cm wynosi 0,02 dB/m) najbardziej skuteczne w tłumieniu hałasu jest zieleń wysoka. Na skuteczność tłumienia hałasu przez zieleń wysoką składa się wiele czynników, do których należą:
  - łączna powierzchnia liści (ze wzrostem powierzchni liści wzrasta efektywność tłumienia dźwięków)
  - gęstość zieleni (wraz ze wzrostem gęstości zieleni wzrasta efektywność tłumienia dźwięków)
  - gatunek drzewa - największą zdolność tłumienia ma jawor, lipa szerokolistna, kalina a najmniejsze brzoza, wierzba, cis. Zaleca się stosowanie wyżej wskazanych gatunków

drzew przy kształtowaniu, bądź uzupełnianiu zieleni izolacyjnej, zwłaszcza wzdłuż dróg o dużych natężeniu ruchu.

- zapobiegania rozprzestrzenianiu się zanieczyszczeń - rośliny chłoną z powietrza różne gazy pełniąc tym samym biofiltra zanieczyszczeń gazowych w atmosferze. Absorbowanie zanieczyszczeń emitowanych przez pojazdy mechaniczne zależy od gatunku i wielkości drzewa, struktury przestrzennej pasa izolacyjnego, warunków klimatycznych, Absorbowanie zanieczyszczeń emitowanych przez pojazdy mechaniczne (w tym też metale ciężkie) zależy od gatunku i wielkości drzewa, struktury przestrzennej pasa izolacyjnego, warunków klimatycznych. W eliminacji zanieczyszczeń pyłowych odgrywa rolę zarówno zieleni wysoka jak i niska.

Ustalenia planu wprowadzające zieleni: uzupełniającą, naturalną, urządzoną kompensują w pewnym stopniu uciążliwości oddziaływania dla klimatu akustycznego i stanu czystości powietrza atmosferycznego. Nie przewiduje się zatem znaczących, negatywnych oddziaływań.

Oddziaływanie realizacji ustaleń planu na klimat akustyczny i jakość powietrza będzie zróżnicowane w czasie i przestrzeni z uwagi na etapowanie realizacji poszczególnych funkcji terenu. Największe uciążliwości związane z emisją hałasu i zanieczyszczeń do atmosfery wystąpią w fazie realizacji inwestycji, na etapie przygotowania gruntu do budowy, będą mieć charakter oddziaływań okresowych o zasięgu lokalnym i ustąpią wraz z momentem zakończenia prac.

Czynnikiem minimalizującym skalę oddziaływania na klimat akustyczny i powietrze planowanych funkcji obszaru opracowania będzie również wykonanie uzupełniającej zieleni urządzonej, a także zapis planu ustalający zaopatrzenie w ciepło niskoemisyjnymi paliwami, energią alternatywną.

Realizacja ustaleń planu w zakresie kształtowania nowej zabudowy skutkować będzie zniszczeniem aktywnej biologicznie warstwy glebowej w przypadku wykonywania robót budowlanych, co będzie miało charakter trwały. Jednak gleby na obszarze objętym planem cechują się niską wartością produkcyjną.

Z uwagi na możliwość lokalizacji parkingów na omawianym terenie mogą one być narażone na lokalne zanieczyszczenia substancjami ropopochodnymi.

Zachowanie powierzchni biologicznie czynnej oraz terenów zieleni urządzonej zabezpieczy wierzchnie warstwy gleby przed niepożądanymi procesami erozyjnymi.

Przy prowadzeniu robót budowlanych, należy dążyć do tego, aby stężenie substancji zanieczyszczających emitowanych do powietrza atmosferycznego, natężenie hałasu nie przekraczały wartości dopuszczalnych, jak również aby oddziaływanie przedsięwzięć nie stanowiło zagrożenia dla gleb oraz wód powierzchniowych i podziemnych.

Realizacja ustaleń planu może spowodować lokalne zniszczenia warstwy biologicznie czynnej gleby w związku z planowanym zainwestowaniem terenów, jednak oddziaływanie nie będzie generować uciążliwości dla środowiska, są to tereny stale poddawane presji antropogenicznej o nieproduktywnych glebach, nie mających znaczenia dla produkcji rolniczej. Nie przewiduje się znaczącego oddziaływania na gleby i powierzchnię ziemi, jakie mogą wywołać ustalenia planu.

7.6. Zabytki, krajobraz kulturowy

Na obszarze opracowania planu ochroną objęto następujące budynki ujęte w gminnej ewidencji zabytków, oznaczone na rysunku planu:

- 1) Schronisko, ob. Dom przy ul. Bobrownickiej 60,
- 2) Dom przy ul. Bobrownickiej 66,
- 3) Dom przy ul. Bobrownickiej 68,
- 4) Dom przy ul. Bobrownickiej 72.

Dla objętych ochroną budynków ujętych w ewidencji zabytków plan ustalił zachowanie:

- zachowanie historycznej formy: bryły geometrii dachu oraz rodzaju pokrycia dachowego tektoniki elewacji w tym tradycyjnych kształtów i podziałów skrzydeł okiennych,
- zakaz docieplania zewnętrznych ścian budynków zmieniających charakter istniejących elewacji w tym zmiany proporcji otworów okiennych i drzwiowych gzymsów nadproży elementów dekoracyjnych lub docieplania ścian z cegły licowej kamienia lub drewna,
- Zakaz zmiany wyglądu w sposób niezgodny ze stylem budowli w zakresie stosowanych materiałów zewnętrznych i kolorystyki,

- nakaz remontów elewacji z zachowaniem i konserwacją historycznych podziałów w detalu i kolorów zgodnie z ich pierwowzorem w tym ochrona elementów rzeźbiarskich snycerskich oraz kutych o cechach zabytkowych, wmurowanych w elewacje lub zamontowanych na elewacjach budynków: rzeźb, portali, opasek okiennych, witryn elementów kutych, szyldów, krat,
- montaż urządzeń technicznych tablic reklam na elewacjach obiektów winien odbywać się z poszanowaniem ich zabytkowego charakteru.

Ustalenia planu pozwalają na skuteczną ochronę krajobrazu kulturowego i jego zasobów.

7.7. Obszary chronione

Część obszaru opracowania znajduje się w granicach obszaru Chronionego Krajobrazu Gór Bystrzyckich i Orlickich.

Obszar Chronionego Krajobrazu Gór Bystrzyckich i Orlickich

Obszar obejmuje dwa równoległe do siebie biegnące pasma górskie Sudetów Środkowych, rozdzielone dolinami rzeki Orlicy. W zasięgu obszaru znajduje się całość Gór Bystrzyckich oraz polska część Gór Orlickich. Oba pasma tworzą zwartą, wyrównaną powierzchnię szczytową na poziomie 800-900 m n.p.m., zbudowaną z gnejsów i łupków łyszczykowych z płatami piaskowców kredowych. Obszaru Chronionego Krajobrazu Gór Bystrzyckich i Orlickich, utworzony został na mocy uchwały nr 35/81 WRN w Wałbrzychu z dnia 28 października 1981 r. Na obszarze obowiązują zakazy zawarte w rozporządzeniu Wojewody Dolnośląskiego nr 4 z dnia 20 lutego 2008r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Góry Bystrzyckie i Orlickie (Dz. Urz. Woj. Doln. Nr 53, poz. 715 oraz Nr 303, poz. 3490)

Obszar chronionego krajobrazu o powierzchni 22 500 ha i r rozciąga się na terenach gmin Bystrzyca Kłodzka, Duszniki – Zdrój, Międzyzlesie, Polanica – Zdrój i Szczytna. W gminie Międzyzlesie obejmuje zachodnie tereny gminy w obrębach Gniewoszów, Różanka, Niemojów, Lesica i Kamieńczyk oraz kompleksy lasów w mieście Międzyzlesie.

Teren objęty jest ochroną ze względu na wyjątkowy, bardzo zróżnicowany krajobraz oraz zmienność i bogactwo ekosystemów. Duże niezabudowane przestrzenie powodują, iż obszar może pełnić funkcję korytarzy ekologicznych.

Projekt planu ustala obowiązek zachowania przepisów odrębnych, co oznacza obowiązek zachowania ustaleń zakazów zawartych w rozporządzeniu Wojewody Dolnośląskiego nr 4 z dnia 20 lutego 2008r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Góry Bystrzyckie i Orlickie (Dz. Urz. Woj. Doln. Nr 53, poz. 715 oraz Nr 303, poz. 3490).

W trakcie opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w związku z negatywnym uzgodnieniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska zrezygnowano ze zmiany planu dla większości obszarów położony w granicach obszaru chronionego krajobrazu Góry Bystrzyckie i Orlickie. W granicach planu w obszarze chronionego krajobrazu Góry Bystrzyckie i Orlickie znajdują się jedynie teren istniejącej zabudowy siedliskowej z droga wewnętrzną i przyległymi terenami wód śródlądowych i rolnych. Ustalenia planu w tych granicach nie naruszają zasad ochrony chronionego krajobrazu Góry Bystrzyckie i Orlickie i nie wpływają negatywnie na środowisko przyrodnicze obszaru.

7.8. Oddziaływanie ustaleń planu na zdrowie i warunki życia ludzi

Głównym celem planu jest umożliwienie realizacji zabudowy mieszkaniowej oraz usług turystyki. Celem planu jest polepszenie warunków życia mieszkańców gminy. Plan wpływa bezpośrednio na polepszenie warunków zdrowia i życia ludzi zapewniając miejsca do aktywności w tym fizycznej na terenie gminy.

Chwilowe i lokalne uciążliwości mogą powodować emisje gazowe i pyłowe związane z organizowaniem placu budowy poszczególnych inwestycji, jak i pracy maszyn i urządzeń obsługujących teren budowy, jednak uciążliwości te miną z momentem zakończenia prac. Uciążliwości te związane również będą z emisją hałasu. Jednak zapisy planu dotyczą terenu zlokalizowanego poza strefami zabudowy mieszkaniowej i nie będą wpływać bezpośrednio na jakość życia mieszkańców.

Roślinność wysoka w postaci pasów zieleni ograniczy uciążliwości związane z odczuwaniem hałasu, zwłaszcza komunikacyjnego. Ponadto ustalenia wskazujące na uzupełnienie zabudowy zielenią korzystnie wpłyną na odbiór estetyczny przestrzeni.

Zapisy planu w zakresie zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemu infrastruktury technicznej, a także w zakresie ochrony środowiska nakładają szereg wymogów sprzyjających zachowaniu bezpieczeństwa mieszkańców.

Nie przewiduje się w związku z realizacją ustaleń planu ryzyka poważnych awarii oraz zagrożenia zdrowia i życia mieszkańców.

7.9. Oddziaływanie ustaleń planu na otoczenie i oddziaływania skumulowane

Realizacja ustaleń planu będzie miała niewielki wpływ na środowisko poza obszarem opracowania. Nowe tereny funkcji mieszkaniowych oraz usług turystyki mają znaczenie lokalne, obsługujące i nie będą generować wzmożonego ruchu samochodowy.

Ponadto realizacja ustaleń planu spowoduje też znaczne zwiększenie obciążenia środowiska ilością ścieków i odpadów komunalnych odprowadzanych z terenu opracowania, a także zwiększonego zapotrzebowanie na media (woda, gaz, energia elektryczna), w związku z niewielkimi rozmiarami planowanych obiektów i terenów.

Nie przewiduje się powstania oddziaływań skumulowanych w związku z realizacją ustaleń planu.

7.10. Oddziaływanie ustaleń planu na klimat

Ustalenia planu dotyczą obszaru części miasta Szczytna. Tereny objęte planem są częściowo zabudowane i w całości objęte obowiązującym planem przeznaczającym przedmiotowe tereny pod zabudowę. Tereny objęte planem przeznaczone są w dominującej pod tereny zabudowy mieszkaniowej i usług turystyki o niskiej intensywności. W związku z powyższym nie przewiduje się wpływu na klimat analizowanych ustaleń planu.

Tabela 3 Prognoza wpływu na środowisko ustaleń mpzp dla poszczególnych terenów- podsumowanie

RNL RNR	jakość wód jakość powietrza jakość gleb warunki zamieszkiwania człowieka klimat akustyczny	NEUTRALNE	<ul style="list-style-type: none"> • pod względem charakteru - jako neutralne • pod względem intensywności przekształceń- jako nieznaczące, • pod względem bezpośredniości oddziaływania- jako pośrednie, • pod względem częstotliwości- jako stałe i okresowe • pod względem zasięgu oddziaływania - jako miejscowe i lokalne • pod względem trwałości przekształceń - jako częściowo odwracalne. 	<ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie zieleni urządzonej, • prawidłowa gospodarka wodno-ściekowa, • przestrzeganie zapisów dot. rozbudowy i modernizacji infrastruktury technicznej • stosowanie Kodeksu Dobrej Praktyki Rolniczej, • zrównoważone stosowanie nawozów i środków ochrony roślin, • różnicowanie płodozmianu.
MN-ML RZM RNR-RZM RNL-RZM RNR-RNL-RZM UT MN-ML-UT IW	klimat akustyczny jakość powietrza warunki zamieszkiwania	OKRESOWO NIEKORZYSTNE	<ul style="list-style-type: none"> • pod względem charakteru - jako okresowo niekorzystne • pod względem intensywności przekształceń- jako nieznaczące, średnio intensywne • pod względem bezpośredniości oddziaływania- jako pośrednie, • pod względem częstotliwości- jako stałe i okresowe • pod względem zasięgu oddziaływania - jako miejscowe i lokalne • pod względem trwałości przekształceń - jako częściowo odwracalne. 	<ul style="list-style-type: none"> • przestrzeganie standardów akustycznych, • stosowanie zieleni izolacyjnej w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej, • stosowanie wysokosprawnych urządzeń i technologii, • przestrzeganie zasad gospodarki odpadami .

MN-ML	klimat akustyczny jakość powietrza warunki zamieszkiwania	OKRESOWO NIEKORZYSTNE w tym dla obszarów powyżej 2 ha w granicach OCHK i powyżej 4 ha na pozostałych terenach POTENCJALNIE MOGĄCO ZNACZĄCO ODDZIAŁYWAĆ NA ŚRODOWISKO	<ul style="list-style-type: none"> • pod względem charakteru – tendencja do niekorzystnych. • pod względem intensywności przekształceń- jako zauważalne, duże i zupełne, • pod względem bezpośredniości oddziaływania- jako bezpośrednio i pośrednie, • pod względem częstotliwości - jako stałe, okresowe • pod względem zasięgu oddziaływania – jako lokalne, <p>pod względem trwałości przekształceń - jako nieodwracalne.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przestrzeganie standardów akustycznych, • stosowanie zieleni izolacyjnej w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej, • stosowanie wysokosprawnych urządzeń i technologii, • przestrzeganie zasad gospodarki odpadami, • realizację założonych funkcji może wymagać przeprowadzenia procedury oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, związana z raportem oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.
L	bioróżnorodność siedliska/korytarze ekologiczne jakość wód jakość powietrza jakość gleb klimat akustyczny	KORZYSTNE	<ul style="list-style-type: none"> • pod względem charakteru – jako korzystne, • pod względem intensywności przekształceń- jako nieistotne • pod względem bezpośredniości oddziaływania- jako bezpośrednio i pośrednie, • pod względem trwania oddziaływania - jako stałe i okresowe (okres wegetacji), • pod względem częstotliwości oddziaływania – jako stałe • pod względem zasięgu oddziaływania - jako miejscowe i lokalne, <p>pod względem trwałości przekształceń - częściowo odwracalne.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wykonanie nasadzeń zgodnie z lokalnym typem siedliskowym i planem urządzenia lasu, • zakaz nieuzasadnionej wycinki drzew, • prowadzenie gospodarki leśnej zgodnie planem urządzenia lasu.

8. Charakterystyka rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu

W projekcie planu zaproponowano rozwiązania mające na celu ograniczanie lub minimalizowanie negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu.

Ponadto plan zakazuje odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do gruntu oraz wód podziemnych i powierzchniowych. Gospodarka odpadami powinna być prowadzona zgodnie z przepisami odrębnymi.

W projekcie planu miejscowego zaproponowano szereg rozwiązań mających na celu zapobieganie lub ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko.

Niezależnie od ustaleń planu miejscowego, na obszarze opracowania obowiązują przepisy odrębne, regulujące normy związane z zainwestowaniem terenu i zachowaniem właściwych standardów jakości poszczególnych elementów środowiska.

Projekt planu odnosi się w swoich zapisach do poszczególnych komponentów środowiska, ustalając zapisy, które poprzez wdrożenie skutkować będą łagodzeniem i rekompensatą wpływu inwestycji na środowisko lub będą mieć charakter działań zapobiegawczych. Poniżej zostały wyszczególnione rozwiązania pozwalające osiągnąć te cele, podzielone na 5 kategorii:

- rozwiązania funkcjonalno- przestrzenne,
- rozwiązania uwzględniające uwarunkowania ochrony środowiska,
- rozwiązania uwzględniające ochronę dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,
- rozwiązania uwzględniające ochronę bioróżnorodności,
- rozwiązania uwzględniające ochronę krajobrazu.

8.1. Rozwiązanie funkcjonalno- przestrzenne

Teren opracowania cechuje się korzystnymi warunkami geologicznymi i przeciętnymi warunkami wodnymi dla budownictwa, zatem brak przeciwwskazań dla realizacji zaproponowanego w projekcie planu zagospodarowania terenu opracowania, spełniając przy tym wymóg zapewnienia właściwych technik budowy.

Teren opracowania znajduje się poza obszarami Natura 2000.

Część terenów znajduje się w granicach obszaru chronionego krajobrazu.

Projekt planu ustala obowiązek zachowania przepisów odrębnych, co oznacza obowiązek zachowania ustaleń zakazów zawartych w rozporządzeniu Wojewody Dolnośląskiego nr 4 z dnia 20 lutego 2008r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Góry Bystrzyckie i Orlickie (Dz. Urz. Woj. Doln. Nr 53, poz. 715 oraz Nr 303, poz. 3490).

Przedstawione we wcześniejszych częściach niniejszego opracowania analizy wskazują na to, iż nie ma istotnych przeciwwskazań do zaproponowanego w projekcie przeznaczenia terenu opracowania.

8.2. Rozwiązania uwzględniające uwarunkowania ochrony środowiska

Realizacja ustaleń planu wymaga uwzględnienia warunków ochrony środowiska poprzez zastosowanie rozwiązań minimalizujących negatywne oddziaływanie planu.

Do najważniejszych rozwiązań służących właściwemu kształtowaniu i ochronie środowiska, przyjętych w przedmiotowym planie należą poniższe ustalenia przyjęte w projekcie planu:

- ❖ Uciążliwości oraz szkodliwości związane z przeznaczeniem podstawowym oraz uzupełniającym terenu w zakresie emisji: zanieczyszczeń wód i powietrza, substancji złośliwych, hałasu, wibracji, niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego, nie mogą wykraczać poza granice działek inwestora.
- ❖ W obszarze opracowania w zakresie ochrony przed hałasem dla terenów oznaczonych symbolem:
  - MN-ML obowiązują standardy akustyczne jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, określone przepisami odrębnymi;

- MN-ML-UT obowiązują, określone standardy akustyczne jak dla terenów zabudowy mieszkaniowo-usługowej, określone przepisami odrębnymi;
- RZM, RNR-RZM, RNL-RZM, RNR-RNL-RZM obowiązują, określone standardy akustyczne jak dla terenów zabudowy zagrodowej, określone przepisami odrębnymi.
- ❖ Na całym obszarze zabrania się lokalizowania w granicach działek działalności usługowych:
  - zaliczonych zgodnie z przepisami odrębnymi do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, wymagających sporządzenia raportu oddziaływania na środowisko, za wyjątkiem usług turystyki i rekreacji oraz sieci i urządzeń infrastruktury technicznej i komunikacyjnej;
  - które stanowią kolizję z przeznaczeniem mieszkaniowym, powodując uciążliwe oddziaływania na środowisko oraz zagrożenie zdrowia i życia ludzi poza zajmowaną działką, takie jak emisję zanieczyszczeń, hałasu, nieprzyjemne zapachy, zadymianie, składowanie odpadów na otwartej przestrzeni.
- ❖ Część terenów objętych opracowaniem znajduje się w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Gór Bystrzyckich i Orlickich, w granicach którego obowiązuje zachowanie przepisów odrębnych ustanowionych dla tego obszaru.
- ❖ Część terenów objętych opracowaniem znajduje się w granicach obszaru i terenu górniczego „Duszniki Zdrój”, ustanowionego decyzją koncesyjną nr 165/93 z dnia 16.07.1993 r. (koncesja zmieniona późniejszymi decyzjami) wydanej na eksploatację wód leczniczych ze złoża „Duszniki Zdrój” w miejscowości Duszniki-Zdrój, oznaczonego na rysunku planu. Na tym obszarze ustala się, że podejmowane działania w zakresie projektowania, wykonywania, eksploatacji i likwidacji inwestycji powinny uwzględniać ochronę złoża wód leczniczych „Duszniki Zdrój” (tzn. potrzebę zabezpieczenia przed niekorzystnymi zmianami ilościowymi i jakościowymi), które podlega ochronie na podstawie przepisów odrębnych.
- ❖ Część terenów objętych opracowaniem znajduje się w granicach złoża wód leczniczych „Duszniki-Zdrój” WL 7925, oznaczonego na rysunku planu. Na tym obszarze ustala się zachowanie przepisów odrębnych.
- ❖ Część terenów objętych opracowaniem znajduje się w granicach korytarza ekologicznego Góry Stołowe – GKZ-8A. Na tym obszarze ustala się zachowanie ciągów przemieszczania się gatunków, utrzymanie zadrzewień śródpolnych oraz prowadzenie gospodarki leśnej w taki sposób, by nie prowadziła do przerwania ciągłości korytarza.
- ❖ Część terenów objętych opracowaniem znajduje się w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 341 „Zbiornik Niecka wewnątrzsudecka Kudowa-Zdrój – Bystrzyca Kłodzka”, zgodnie z rysunkiem planu.
- ❖ W granicach opracowania planu obowiązuje ochrona, zgodnie z przepisami odrębnymi:
  - udokumentowanych stanowisk gatunków ptaków objętych ochroną ścisłą,
  - udokumentowanych siedlisk nieleśnych i leśnych.
- ❖ W zakresie zaopatrzenia w wodę ustala się:
  - zaopatrzenie dla celów bytowo-gospodarczych, przeciwpożarowych i grzewczych z sieci wodociągowej; dopuszcza się realizowanie ujęć indywidualnych studni, w przypadku braku dostępności działki do sieci;
  - zaopatrzenie w wodę dla celów bytowych, usługowych należy prowadzić ze szczególnym uwzględnieniem warunków dostępności do wody dla celów przeciwpożarowych;
  - w celu modernizacji i rozbudowy sieci wodociągowej dopuszcza się:
    - modernizację, remonty, przebudowy i wymianę zużytych odcinków wodociągowych,
    - budowę nowych sieci, obiektów i urządzeń.

- ❖ W zakresie odprowadzenia i oczyszczenia ścieków bytowych, komunalnych, przemysłowych ustala się:
  - zakaz odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do gruntu, cieków powierzchniowych oraz podziemnych;
  - dopuszcza się prowadzenie odcinków kanalizacji sanitarnej poza liniami rozgraniczającymi ulic;
  - zakaz lokalizacji bezodpływowych zbiorników na nieczystości płynne (szamb) na terenach posiadających obsługę sieci kanalizacji sanitarnej;
  - dopuszcza się budowę szczelnych bezodpływowych zbiorników lub oczyszczalni przydomowych lub grupowych, zgodnie z przepisami odrębnymi;
  - rozbudowę zewnętrznej sieci kanalizacji sanitarnej w terenach istniejącej i planowanej zabudowy z zachowaniem normatywnych odległości od innych sieci infrastruktury technicznej i budynków.
- ❖ W zakresie odprowadzenia wód opadowych i roztopowych ustala się odprowadzenie wód zgodnie z przepisami odrębnymi, w tym dopuszcza się odprowadzanie wód opadowych do dołów chłonnych, zbiorników w obrębie własnego terenu lub rozprowadzenie wód opadowych na własny nieutwardzony teren.
- ❖ W zakresie zaopatrzenia w gaz:
  - dopuszcza się zaopatrzenie w gaz z dystrybucyjnej sieci gazowej w oparciu o obowiązujące przepisy szczególne w zakresie systemu gazowego, jeżeli zaistnieją techniczne i ekonomiczne warunki dostarczania paliwa gazowego;
  - dopuszcza się budowę, remonty rozdzielczej sieci gazowej wraz z koniecznymi stacjami redukcyjno – pomiarowymi, na terenach istniejącego i nowego zainwestowania według technicznych warunków przyłączenia;
  - dopuszcza się prowadzenie odcinków sieci gazowej poza liniami rozgraniczającymi ulic;
  - zachować warunki przepisów odrębnych – ograniczenia w zabudowie zagospodarowania terenu od sieci gazowych.
- ❖ W zakresie zaopatrzenia w ciepło dopuszcza się indywidualne oraz zbiorowe systemy zaopatrzenia oraz stosowanie odnawialnych źródeł energii o mocy nie przekraczającej 500 kW, z wyłączeniem elektrowni wiatrowych.
- ❖ W zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną ustala się:
  - rozbudowę sieci napowietrznej i kablowej (w zależności od charakteru istniejącej sieci) wraz z niezbędnymi urządzeniami technicznymi dla zasilania terenów nowego zainwestowania, według technicznych warunków przyłączenia, z zachowaniem normatywnych odległości od budynków i od innych sieci infrastruktury technicznej;
  - dopuszcza się przebudowę, rozbudowę lub likwidację istniejących stacji transformatorowych;
  - dopuszcza się kablowanie lub przebudowę istniejących odcinków sieci napowietrznych w przypadku kolizji z projektowaną zabudową oraz w rejonach intensywnej istniejącej i projektowanej zabudowy, po uzgodnieniu z zarządcą sieci;
  - nową sieć elektroenergetyczną należy prowadzić wzdłuż układów komunikacyjnych; dopuszcza się prowadzenie sieci poza liniami rozgraniczającymi dróg;
  - dopuszcza się na całym obszarze opracowania planu lokalizowanie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy nie przekraczającej 500 kW, z wyłączeniem elektrowni wiatrowej;
  - dla nowej zabudowy ustala się zachowanie następującej minimalnej odległości od istniejących linii elektroenergetycznych:
    - napowietrznych średniego napięcia 20 kV – 7,0 m od osi linii,
    - napowietrznych niskiego napięcia 0,4 kV – 3,5 m od osi linii,
    - kablowych niskiego napięcia 0,4 kV – 0,7 m od osi linii.
- ❖ W zakresie zaopatrzenia w sieć telekomunikacyjną ustala się: budowę i rozbudowę sieci telekomunikacyjnych.
- ❖ W zakresie gromadzenia i usuwania odpadów ustala się: prowadzenie gospodarki odpadami zgodnie z przepisami odrębnymi.
- ❖ Ustala się konieczność zachowania współczynnika powierzchni biologicznie czynnej.

8.3. Rozwiązania uwzględniające ochronę dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

Na obszarze opracowania planu ochroną objęto następujące budynki ujęte w gminnej ewidencji zabytków, oznaczone na rysunku planu:

- 5) Schronisko, ob. Dom przy ul. Bobrownickiej 60,
- 6) Dom przy ul. Bobrownickiej 66,
- 7) Dom przy ul. Bobrownickiej 68,
- 8) Dom przy ul. Bobrownickiej 72.

Dla objętych ochroną budynków ujętych w ewidencji zabytków plan ustalił zachowanie:

- zachowanie historycznej formy: bryły geometrii dachu oraz rodzaju pokrycia dachowego tektoniki elewacji w tym tradycyjnych kształtów i podziałów skrzydeł okiennych,
- zakaz docieplania zewnętrznych ścian budynków zmieniających charakter istniejących elewacji w tym zmiany proporcji otworów okiennych i drzwiowych gzymsów nadproży elementów dekoracyjnych lub docieplania ścian z cegły licowej kamienia lub drewna,
- Zakaz zmiany wyglądu w sposób niezgodny ze stylem budowli w zakresie stosowanych materiałów zewnętrznych i kolorystyki,
- nakaz remontów elewacji z zachowaniem i konserwacją historycznych podziałów w detalu i kolorów zgodnie z ich pierwowzorem w tym ochrona elementów rzeźbiarskich snycerskich oraz kutych o cechach zabytkowych, wmurowanych w elewacje lub zamontowanych na elewacjach budynków: rzeźb, portali, opasek okiennych, witryn elementów kutych, szyldów, krat,
- montaż urządzeń technicznych tablic reklam na elewacjach obiektów winien odbywać się z poszanowaniem ich zabytkowego charakteru.

Ustalenia planu pozwalają na skuteczną ochronę krajobrazu kulturowego i jego zasobów.

8.4. Rozwiązania uwzględniające ochronę bioróżnorodności

Do rozwiązań projektowanego dokumentu, mogących mieć korzystny wpływ na różnorodność biologiczną należą:

- ❖ Rozwiązania z zakresu ochrony przyrody dla obszarów Parku Narodowego Gór Stołowych i jego otuliny, obszarów Natura 2000:
  - utrzymanie oraz zapewnienie niezakłóconego przebiegu procesów ekologicznych, utrzymanie trwałości ekosystemów i minimalizację ingerencji w funkcjonowanie ekosystemów z wyjątkiem ekosystemów półnaturalnych;
  - zachowanie różnorodności biologicznej oraz dziedzictwa geologicznego i geomorfologicznego;
  - zapewnienie ciągłości istnienia gatunków roślin, zwierząt i grzybów wraz z ich siedliskami przez ich utrzymanie lub przywrócenie do właściwego stanu ochrony;
  - utrzymanie walorów krajobrazowych w tym terenów niezalesionych i osadniczych;
  - utrzymanie lub przywrócenie do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków Natura 2000;
  - zakaz wprowadzania roślin i zwierząt genetycznie zmodyfikowanych oraz gatunków obcych i ekspansywnych,
  - zakaz zabudowy w obszarze 200 m od granicy Parku Narodowego Gór Stołowych,
  - pozostawienie bez zabudowy obszarów siedlisk podlegających ochronie.

- ❖ rozwiązania z zakresu ochrony środowiska, które minimalizują negatywne oddziaływanie mpzp (np. zakaz odprowadzania nie oczyszczonych cieków do środowiska, właściwe gospodarowanie odpadami,);
- ❖ pozostawienie na obszarach zabudowy powierzchni biologicznie czynnej;
- ❖ możliwość uzupełniania danej funkcji terenu zielenią urządzoną.

8.5. Rozwiązania uwzględniające ochronę krajobrazu

Do rozwiązań służących kształtowaniu i ochronie krajobrazu należą zapisy:

- Kształtowanie zabudowy z ograniczeniem wysokości i formy dachu;
- Kształtowanie zieleni urządzonej i izolacyjnej.

9. Charakterystyka rozwiązań alternatywnych zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru

Z wykonanej na potrzeby prognozy analizy środowiskowej wynika, że potencjalny negatywny wpływ na środowisko będzie wynikał głównie z funkcjonowania zabudowy mieszkaniowej i usługowej. Obszary te będą się rozwijały w oparciu o istniejące tereny zabudowy. Na obszarach nowo zainwestowanych występować będą typowe przekształcenia rzeźby terenu, następowało będzie zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej, powstawać będą odpady, ścieki i hałas.

Jako alternatywne rozwiązanie rozwiązano pozostawienie terenów ustalonych w obowiązującym planie nie ujętych w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego pod zabudowę jako terenów rolnych z całkowitym zakazem zabudowy. Ze względu na zagrożenia odszkodowaniami wynikającymi z obniżenia wartości nieruchomości pozostawiano możliwość realizowania zabudowy zagrodowej, wyłącznie na terenach które w obowiązującym planie dopuszczały taką zabudowę.

Rozważano obniżenie wysokości zabudowy do 2 kondygnacji nadziemnych i bardziej ekstensywną zabudowę, ostatecznie zastosowano wysokość zgodnie z obowiązującym miejscowym planem.

W trakcie opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w związku z negatywnym uzgodnieniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska zrezygnowano ze zmiany planu dla większości obszarów położony w granicach obszaru chronionego krajobrazu Góry Bystrzyckie i Orlickie.

10. Informacje o przewidywanych metodach analizy realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania

Z ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wynika, że analiza aktualności dokumentów planistycznych winna być wykonywana nie rzadziej niż raz na kadencję burmistrza. Proponuje się, aby w ramach tej analizy przeprowadzać również ocenę wpływu zagospodarowania przestrzennego na środowisko, według kryteriów zawartych w rozdziale opisującym potencjalny wpływ realizacji ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko. Monitorowanie oddziaływania ustaleń planu miejscowego na środowisko prowadzone będzie zatem cyklicznie w odstępach kilkuletnich, co odpowiada długiemu okresowi realizacji ustaleń tego dokumentu. W przypadku stwierdzenia znacznego negatywnego wpływu na środowisko, może zająć konieczność zmiany planu miejscowego, natomiast w przypadku braku istotnych negatywnych oddziaływań, można kontynuować realizację ustaleń przyjętej wersji planu miejscowego.

Proponowane metody monitorowania skutków dla środowiska realizacji ustaleń projektu planu

Monitoring to narzędzie do oceny zmian zachodzących w środowisku na przestrzeni czasu, wynikających z realizacji kierunków zagospodarowania przestrzennego. Wybierając wskaźniki do analizy skutków realizacji ustaleń mpzp należy wziąć pod uwagę dostępność danych które warto poddać ocenie. Jako jednostkę czasu do przeprowadzania analiz proponuje się przyjąć odstęp jednej kadencji burmistrza. Wśród dostępnych wskaźników, które będą odpowiadały na pytanie o kierunek zmian (poprawa, pogorszenie stanu środowiska) i ich tempo można wymienić poniższe:

Tabela 2. Proponowana lista wskaźników do monitorowania zmian zachodzących w środowisku na skutek realizacji ustaleń mpzp

	WSKAŹNIK	POŻĄDANE ZMIANY
UŻYTKOWANIE ZIEMI	Powierzchnia terenów zielonych urządzonej	wzrost / zachowanie nie przekraczanie ustalonego wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej
	Udział terenów zurbanizowanych (zabudowanych)	nie przekraczanie ustalonego wskaźnika zabudowy
INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	Udział odnawialnych źródeł energii w produkcji energii	wzrost
	Poziom skanalizowania terenu	wzrost
	Liczba mieszkańców obsługiwanych przez oczyszczalnię ścieków	wzrost
	Dysproporcje między siecią wodociągową a kanalizacyjną	spadek
OCHRONA ŚRODOWISKA	Emisja gazów do atmosfery	spadek
	Ilość ścieków wprowadzanych do odbiornika	spadek
	Jakość powietrza atmosferycznego, zwłaszcza akustycznego	poprawa
	Jakość wód powierzchniowych i podziemnych	stabilizacja/poprawa

11. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Nie przewiduje się transgranicznego oddziaływania na środowisko realizacji ustaleń projektu planu.

12. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Niniejsze opracowanie stanowi prognozę oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Szczytna, w obrębie Bobrowniki oraz terenów przyległych w obrębie Szczytna.

Podstawowym celem prognozy było ustalenie, czy zapisy projektu planu nie naruszają zasad prawidłowego funkcjonowania środowiska przyrodniczego. Ważne jest, by względy ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju były rozważane na równi z innymi celami i interesami (gospodarczymi i społecznymi). Prognoza powinna również ułatwić identyfikację możliwych do określenia skutków środowiskowych spowodowanych realizacją postanowień ocenianego dokumentu

oraz ocenić, czy przyjęte rozwiązania ochronne w dostateczny sposób zabezpieczają przed powstawaniem konfliktów i zagrożeń w środowisku.

Prognozę opracowano na podstawie analizy projektu planu, założeń ochrony środowiska, informacji o projektowanych inwestycjach oraz materiałów archiwalnych dotyczących charakterystyki i stanu środowiska przyrodniczego. Rozpoznanie aktualnego stanu środowiska i jego zagrożeń wynikających z realizacji miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego uzupełniono na podstawie wizji terenowej.

Wykonana prognoza zidentyfikowała, na ile pozwala na to charakter zapisów planu miejscowego, charakter przewidywanych oddziaływań na środowisko poszczególnych ustaleń planu miejscowego. Realizacja zapisów planu miejscowego przyniesie ze sobą określony typ zagospodarowania i związane z nim przekształcenia. Projekt planu miejscowego zawiera szereg zapisów, których realizacja pozytywnie wpłynie na środowisko przyrodnicze terenów opracowania.

Podczas wykonywania projektu planu miejscowego szczególną uwagę poświęcono walorom przyrodniczym terenu opracowania. Uwzględniono położenie terenu objętego opracowaniem w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Góry Bystrzyckie i Orlickie , Korytarza Ekologicznego Góry Stołowe oraz zidentyfikowane potencjalne oddziaływanie realizacji ustaleń planu na ten obszar.

Analiza zapisów planu miejscowego, biorąc pod uwagę ich charakter, pozwala na stwierdzenie, że:

- postanowienia projektu dokumentu są zgodne z zapisami ustawy o ochronie przyrody w części dotyczącej zasad gospodarowania zasobami przyrody i krajobrazu,
- postanowienia projektu dokumentu są zgodne z aktami prawnymi dotyczącymi form ochrony przyrody.

W wyniku przeprowadzonej analizy stwierdzono, że nie przewiduje się powstawania znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko, a wszystkie oddziaływania i przekształcenia będą miały charakter zmian niezbędnych w procesie rozwoju przestrzennego miasta Szczytna w tym mogą się wiązać z realizacją przedsięwzięć mogących potencjalnie oddziaływać na środowisko.

Oświadczenie
autora prognozy oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania
przestrzennego miasta Szczytna, w obrębie Bobrowniki oraz terenów przyległych
w obrębie Szczytna

Oświadczam, że spełniam wymogi, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. 2024 r poz. 1112).
Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

mgr inż. Sylwia Wróbel

